

Štoreški ŽELEZAR

Leto XIV.

St. 11

November

1974

Franc Popit med železarji

V četrtek, 14. novembra nas je obiskal predsednik CK ZKS tov. France Popit. Kratak obisk je namenil razgovoru z delavci delovne skupine v valjarni, ogledu proizvodnje v novih obratih in razgovoru s širšim političnim aktivom železarne.

Sestanek delovne skupine, na katerem so bili tudi tov. Popit in drugi gostje, je vodil vodja skupine tov. Jože Centrih, ki je v uvodnem referatu opisal razvoj delovnih skupin v železarni.

V nadaljevanju sestanka se je razvila živahna razprava. Predsednik, tov. Popit se je zanimal za uspešnost delovanja delovnih skupin, rezultate poslovanja, osebne dohodke in drugo. Posebno pozornost so posvetili razpravi o

aktivnosti sindikata. Tov. Popit je poudaril, da je sindikat tista najširša organizacija delavcev, ki mora skrbeti za to, da bodo delavci zares lahko neposredno odločali, da se bodo usposabljali za odločanje — skratka, da bodo resnični nosilci odločanja o celotrdružbeni reprodukciji.

Razpravljali so še o samoupravnih interesnih skupnostih in njihovih programih, splošni in skupni porabi, odnosih med TOZD itd. Pičlo odmerjen čas je kar prehitro minil.

Valjarji so ob slovesu obljubili, da si bodo še naprej prizadevali za izpolnitev delovnih obvez in izrazili željo, da jih tov. Popit še kdaj obiše.

Proizvodnja slovenskih železarn v mesecu oktobru 1974

Vse kaže, da smo na najboljši poti, da svoje proizvodne dosežke do konca letošnjega leta občutno izboljšamo. V septembru smo zabeležili največjo proizvodnjo surovega železa v Slovenskih železarnah. Oktobra imamo vrsto odličnih uspehov.

— Najvišjo proizvodnjo surovega železa v zgodovini Železarne Jesenice.

— Najvišjo proizvodnjo jekla v Železarni Jesenice in istočasno najvišjo v Slovenskih železarnah. Najbolj razveseljivo pa je to, da smo dosegli tudi doslej največjo blagovno proizvodnjo, ki je znašala 59.508 ton, ali 1.070 ton nad doslej največjo blagovno proizvodnjo in 7% nad mesečnim linearnim načrtom.

Proizvodnja surovega železa (v tonah)

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulati načrt	Kumulati izvršitev	%
Jesenice	12.667	14.841	117	126.670	133.154	105
Store	3.583	3.210	90	35.833	37.357	104
Skupno	16.250	18.051	111	162.503	170.511	105

V Železarni Store so imeli na elektroplavžu enotedenske remont in so zaradi tega zaostali za linearnim mesečnim načrtom proizvodnje.

Proizvodnja jekla (v tonah)

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulati načrt	Kumulati izvršitev	%
Jesenice	41.250	44.687	108	412.500	409.154	99
Ravne	16.250	16.828	104	162.500	159.047	98
Store	7.083	6.866	97	70.833	59.778	84
Skupno	64.583	68.381	106	645.833	627.979	97

V Železarni Jesenice so delali odlično na SM-pečeh in v elektrojeklarni. V SM-jeklu so prekoračili načrt za 11% in v elektrojeklu 4%. V Železarni Ravne so kljub težavam z neustreznim vložkom preslegli mesečni načrt proizvodnje za 4%. V elektrojeklarni Železarne Store so pa zaradi pogostih zastojev, kot posledica mehanskih in elektro okvar izgubili ca. 400 ton proizvodnje, torej nekaj več, kot znaša zaostanek za načrtovano proizvodnjo.

Blagovna proizvodnja — železarne (v tonah)

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulati načrt	Kumulati izvršitev	%
Jesenice	31.240	35.666	114	312.400	317.944	102
Ravne	11.178	10.489	94	111.775	106.014	95
Store	13.411	13.353	100	134.117	121.731	91
Skupno	55.829	59.508	107	558.292	545.689	98

Železarni Jesenice in Store sta dosegli letos v oktobru najvišjo mesečno blagovno proizvodnjo. Rekordni dosežek železarne Jesenice je kljub zaostajanju železarne Ravne doprinesel, da so vse tri železarne dosegle doslej najvišjo blagovno proizvodnjo. Zaostanek ne znaša več 3%, kot smo zabeležili konec septembra, temveč samo še okoli 2%.

Blagovna proizvodnja — predelovalci (v tonah)

Delov. organiz.	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulati načrt	Kumulati izvršitev	%
Veriga	1.100	911	83	11.000	10.572	96
Plamen	750	895	119	7.500	6.865	92
Tovil	129	151	117	1.292	1.292	100
Zična	1.135	1.341	118	11.353	8.635	76
Skupno	3.114	3.298	106	31.145	27.368	88

Za praznik republike

čestitajo

ORGANI SAMOUPRAVLJANJA
DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE
VODSTVO DELOVNE
ORGANIZACIJE

(Nadaljevanje na 4. strani)

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

KRATEK PREGLED DELA

DS TOZD PROIZVODNJA 114. PANOGE je »sejal« v dveh »polčasih«: Zaradi obširnosti dnevnega reda so sejo 24. oktobra prekinili in nadaljevali ter zaključili 29. oktobra. Poleg razprave o gradivu, ki je bilo dano v javno razpravo, so skrbno preučili problematiko razkladanja starega železa. Seveda so sprejeli tudi nekaj pomembnih sklepov v zvezi s tem. Posebno kritično so pregledali tudi rezultate poslovanja.

DS TOZD PROIZVODNJA 117. PANOGE je pri obravnavi rezultatov poslovanja sklenil, da o nekaterih težavah obvesti DS DO. Sicer pa je DS razpravljal še o operativnem planu, izplačilih OD in seveda o »paketu« samoupravnih sporazumov, o katerih so odločale delovne skupine.

EGO je 13. sejo posvetil rezultatom poslovanja za september in za devet mesecev. Ob tem je opozoril na nezadostno koriščenje proizvodnih zmogljivosti, poslabšanje asortimana proizvodnje, nizek ekonomski učinek nadur in na pojav izredno visokih vozovnih stojnin. Poleg navedenega je odbor sprejel še operativni plan, odobril službena potovanja, razpravljalo o odpisih razlik ter imenoval letno centralno popisno komisijo.

ODBOR ZA DOHODEK IN DELITEV OD je na 10. seji poleg odločitve o izplačilu variabilnega dela OD za oktober razpravljalo še o stimulaturnih dodatkih, pavšalih za dežurstvo ter povračilu prevoznih stroškov znotraj DO.

ODBOR ZA SPLOŠNE ZADEVE IN INFORMACIJE. Na 8. seji je v okviru akcije pomoči prizadetim ob potresu na predlog komisije odobril nekaj dodatnih sredstev kot posojilo za individualno gradnjo in sprejel še nekaj drugih sklepov. O tem smo poročali v Informatorju. Sklepal je tudi o vlogah režijskih odborov za asfaltiranje cest v Kompolje in Pečovje.

DS TOZD ENERGETIKA se je sestel 12. novembra, 14. novembra je imel sejo **DS TOZD VZDRŽEVANJE IN TRANSPORT, KADROVSKO SOCIALNI ODBOR** se je sestel 18., **DS DO** pa 22. novembra. Sklepe bomo objavili v naslednjem Železarju.

DS TOZD PROIZVODNJA 114. PANOGE

13. SEJA, 24. IN 29. OKTOBRA 1974

1. DS je potrdil sklepe 12. seje DS TOZD 114. panoge.

2. Ugotovil je, da so delovne skupine TOZD proizvodnja 114. panoge razpravljale o osnutku pravilnika o izobraževanju v Železarni Store ter ga sprejele, v komisiji za usklajevanje pripomb na nivoju delovne organizacije pa je imenoval tovariša Dečman Milana iz kalibrirnega oddelka.

3. Sklenil, da se zaradi močnih zunanjih vplivov na doseženi finančni rezultat posameznih TOZD iz podjetja, variabilni del osebnega dohodka do konca leta ugotavlja z upoštevanjem doseženega rezultata na nivoju podjetja in ne na nivoju TOZD.

Obenem pa je ugotovil, da delegati iz naše TOZD v skupnih organih upravljana premalo upoštevajo stališča delovnih ljudi iz naše TOZD. Zato naj bi o temah, ki jih imajo na dnevnem redu, predhodno razpravljali tako, da bi prihajali na seje s stališči TOZD.

4. Po obravnavi kritične situacije pri razkladanju starega železa je sprejel naslednje sklepe:

— Delavski svet akceptira tročlansko komisijo (ing. Leban Jože, ing. Manojlovič Gojko in ing. Zagoričnik Ignac), ki je bila imenovana od pomočnika direktorja ing. Burnik Dušana in se zadolži, da poda na naslednji seji poročilo o svojem delu.

— Nabavna služba mora izplaniirati dinamiko dobav starega železa in uvoza v mejah možnosti tako, da se čimbolj približa dobava predpisanemu roku z inštaliranimi transportnimi sredstvi.

— Z ozirom na to, da z realizacijo prvih dveh sklepov ne bo dokončno rešeno vprašanje stojnin, mora sektor za novogradnje pripraviti idejni projekt o razširitvi

skladišča starega železa in postaviti skladišče livarne I na novo lokacijo. Rok za izdelavo idejnega projekta je do 1. 1. 1975.

— Se nadalje je potrebna polna angažiranost vodstvenega kadra obrata el. jeklarne, prometa in ekspedita pri organiziranju razkladanja starega železa.

— Delavski svet zadožuje vse obratovodje v TOZD, da v svojih obratih organizirajo nakladanje, odpremo odrezkov in odpadkov na takšen način, da bo razkladanje v pripravi vložka čim hitrejše.

— Delavski svet priporoča delavski kontroli TOZD, da skupno z delavsko kontrolo delovne organizacije ugotovi, zakaj se ni priprava vložka usposobila za nove pogoje dela in ugotovi, zakaj še elektronska tehničarja v pripravi vložka ni popravljena.

— Cimprej stopiti v akcijo za gradnjo 3. žerjava v hali B valjarne II.

5. Sprejel poročilo o finančnem poslovanju TOZD za 9. mesecev letošnjega leta ter sklenil, da finančni sektor do prihodnje seje pripravi podrobnejše podatke o amortizaciji za TOZD 114. panoge.

6. Načelno se je strinjal s predlogom komercialnega sektorja v zvezi vezanega posla s članico ZPSŽ tovarno vijakov »Plamen« Kropa.

DS TOZD 114. panoge nadalje priporoča komercialnemu sektorju, da ne sprejme cen, ki jih predlaga »Plamen« Kropa, saj bi tako načrtno proizvajali z izgubo.

7. Seznanil se je s poročilom o poteku akcije za odstranitev posledic potresa na Kozjanskem in sprejel naslednje ukrepe za nemoteno in usklajeno akcijo pomoči prizadetim v TOZD 114. panoge.

— Kot pomoč v obliki materialnih sredstev se nudi prizadetim

betonsko železo po lastni ceni + prometni davek — razliko krije TOZD.

— Vodja TOZD se pooblasti, da v najnujnejših primerih odobri prevoz odpadnega materiala na relaciji Store—prizadeti.

— Za usklajevanje dela in preverjanje točnosti prijav potreb na nivoju TOZD je imenoval komisijo v sestavi:

Haler Ferdo — predsednik,
Potrata Florjan — član,
Vrečko Karel — član.

Omenjeni ukrepi veljajo le za oškodovance 3. in 4. kategorije.

Sklenil, da se vsem prizadetim ob potresu zagotovi pomoč v betonskem železu in sicer po lastni ceni, razliko v ceni pa krijejo TOZD.

8. Odobril je predlog, da valjar na I v novembru od 4. do 9. obratuje na dve izmeni. Potreba po spremenjenem obratovanju je zaradi neizkoriščenih dopustov.

9. Sklenil, da se vključimo kot kompletna sestavljena organizacija Slovenske železarne v Poslovno združenje jugoslovanskih železarn s pripombo, da v SS ni naveden ključ, po katerem se odvajajo prispevki posameznih članic. Ta ključ naj bi se iz leta v leto menjal.

Generalnega direktorja SZ pa je neomejeno pooblastil za odločanje v smislu 13. člena samoupravnega sporazuma ZJZ.

10. Z družbenim dogovorom o pristopu in načelih za oblikovanje poslovne skupnosti izdelave in predelave jekla se je strinjal in pooblastil generalnega direktorja SZ za podpis tega družbenega dogovora.

DS TOZD PROIZVODNJA 117. PANOGE

14. seja, 31. oktober 1974

1. DS je potrdil sklepe prejšnje seje.

2. Obravnaval je rezultate poslovanja za september, vendar ne v celoti zaradi tega, ker jih komisija za gospodarjenje in varstvo pri delu še ni predhodno obravnavala.

— Seznanil se je s finančnimi rezultati za september in celotnim dohodkom in njegovo delitvijo po TOZD za razdobje 1.—9. 1974.

— Sklenil je, da se ukrepi, sprejeti na prejšnji seji v zvezi z rezultati poslovanja, posredujejo na DS delovne organizacije, ker zadevajo bistvo celotne problematike TOZD 117. panoge.

3. Sklenil je, da se zaradi močnih zunanjih vplivov na doseženi finančni rezultat posameznih TOZD in podjetja, variabilni del osebnega dohodka do konca leta

11. Sklenil, da naša DO pristopi k samoupravnemu sporazumu o štipendiranju učencev in študentov v organizacijah združene-ga dela.

Podal je tudi nekaj pripomb.

12. Sklenil, da Železarna Store pristopi k samoupravnemu sporazumu za območno vodno skupnost Savinja—Sotla, ki je znotraj vodnega območja Save.

13. Strinjal se je s pravilnikom o pogojih za investiranje in kreditiranje najemnih stanovanj iz sredstev za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu in o pogojih za dodelitev teh v uporabo.

14. Strinjal se je s statutom samoupravne enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu.

15. Priporočil je EGO, da odobri službeno potovanje dipl. ing. Senčič Srečko in dipl. ing. Manojlovič Gojku k tvrdki »Concast« v Zürich in k tvrdki »Creusot-Lore« v Saint-Etienne. Namen potovanja je, da se dokončno reši problematika reklamacij v zvezi z dobavljeno napravo za kontinuirano odlivanje jekla, dobavljeno od tvrdke Concast in izdelavo s strani tvrdke Creusot-Loire iz Saint-Eitenna.

16. Odobril je mesečne nagrade učencem-valjarjem profilov in določil višino nagrade glede na uspeh.

17. Glede pomoči 4 delavcem iz TOZD proizvodnja 114. panoge pri gradnji vodovoda je sklenil, da bo o njih razpravljalo po zaključku letošnjega leta, ko bodo znani poslovni rezultati.

Franc Popit na razgovoru v delovni skupini v valjarni II

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

komisijo za usklajevanje pripomb na nivoju delovne organizacije pa je imenoval tovariša Majer Toma iz mehanske obdelave.

6. V zvezi z obravnavo samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter statutov in pravilnikov je DS sprejel nekaj ukrepov za nemoten potek razprave.

7. Odobril je nabavo treh strojev za izdelavo jeder po postopku

»shell moulding« v vrednosti 37.000.000 lit.

— Sklenil je, da se da betonsko železo tudi delavcem oškodovanim ob potresu iz TOZD 117. panoge po lastni ceni. Razliko krije TOZD 117.

— Odobril je napredovanje tovariša Cizelj Cvetka na delovno mesto delovodja v modelni mižarni ter za tovariša Hrastnika, Planka in Vengusta na delovno mesto starejši specialist.

dela OD. Predlog je bil objavljen v Informatorju.

3. Sprejel je predlagane kriterije za izračun stimulativnih dodatkov in sicer :

— Delovodje proizvodnih obratov participirajo na kriteriju »variabilni stroški, korigirani za vpliv cen in OD«, ki velja za vodje TOZD, obratovodje in asistente proizvodnih obratov — v višini 50 %.

— Kriterij »številu zaposlenih«, ki velja za kadrovske sektor, se pri obračunu zaenkrat ne upošteva.

— Za mehansko obdelavo se za vsak obrat posebej izvrši obračun.

— Za livarno valjev se za avgust kriterij »količina proizvodnje« ne upošteva.

— Da se pri kriteriju »dinamika proizvodnje« pripiše OTK.

4. Odbor je razpravljal o povečanju pavšalov za dežurstvo na domu in tehnično dežurstvo ter pavšalov za uporabo lastnih avtomobilov za prevoz v Store II in nazaj ter v zvezi s tem sklenil:

— da se pavšali za dežurstvo na domu povečajo in sicer:

— za dežurstvo na domu na delavnik od 30 na 40 din,

— za dežurstvo na nedeljo, praznik in prosto soboto od 60 na 80 din.

— Da se pavšali za tehnično dežurstvo povečajo za delavnik od sedanjih 180,00 na 190,00 din, za praznik, nedeljo in prosto soboto pa od dosedanjih 250,00 na 270,00 din.

— Do naslednje seje se naj realizira sklep odbora, ki je bil sprejet na 6. redni seji dne 1. 7. 1974 v zvezi z izdelavo organizacijskega predpisa o tehničnem dežurstvu.

Pavšali za dežurstvo na domu in tehnično dežurstvo se naj vsako leto povišajo vzporedno s porastom osebnih dohodkov.

— Pavšali za enkratno vožnjo v Store II in nazaj z lastnim avtomobilom se povečajo do dosedanjih 3,00 na 6,00 din.

— Mesečno maksimalno število voženj za posamezne sektorje in TOZD določi na predlog vodij sektorjev in TOZD strokovni kolegij.

EKONOMSKO-GOSPODARSKI ODBOR

13. seja, 9. november 1974

1. Odbor je potrdil sklepe prejšnje seje ter sklenil, da se razširi 1. točka dnevnega reda in sicer: »Pregled sklepov prejšnje seje in pregled prisotnosti na zadnji seji«.

2. Sprejel je operativni plan za november s pripombo, da je treba boljše izkoriščati proizvodne kapacitete, izboljšati asortiman in ekonomičneje izkoriščati nadure.

3. Seznanil se je z rezultati poslovanja za prvih devet mesecev in pripomnil, da je do konca leta potrebno realizacijo še povečati.

4. Seznanil se je s poročilom komercialnega sektorja in pri tem opozoril na velike stojnine za železniške vagonne. Sklenil je, da TOZD proizvodnja 114. panoge in TOZD Vzdrževanje in transport do naslednje seje pripravita poročilo o problematiki razkladanja in skladiščenja starega železa.

5. Odobril je odpise negativnih razlik po uvoznih zaključkih: št. 1881 v višini 439,63 DM, št. 308 v višini 251,850 Lit, št. 256 v višini 19.199,80 DM, št. 672 v višini 146 DM in po zaključku št. 750 v višini 591 DM.

Prav tako je odobril pripis pozitivne razlike po Metalkinem zaključku št. 7050 v višini 19.414,15 din.

6. V zvezi z reklamacijami je odbor sklenil, da mora sektor za kakovost in razvoj k vsakemu predlogu za odpis zaradi reklamacije podati obširnejšo tehnično obrazložitev (vzrok reklamacije in odgovornost).

7. Odbor je zadolžil komercialni sektor, da do prihodnje seje pripravi poročilo o finančnem uspehu izvoznih poslov.

8. Na predlog finančnega sektorja je imenoval centralno letno popisno komisijo in druge popisne komisije. Kadrovske splošni sektor naj imenovanim izda ustrezne odločbe.

9. Na osnovi podanih predlogov je odobril naslednja službena potovanja v inozemstvo:

— dipl. ing. Senčič Srečku in Manojlovič Gojku v Zürich in Saint-Etienne;

— Primc Petru in Žohar Karlu na prakso v Frankfurt k tvrdki Hartman u. Braun.

Po predhodni odobritvi predsednika pa je odbor odobril še naslednja službena potovanja:

— ing. Starc Milku, Maganja Vladu, Šumej Juriju in Kresnik Ljubu v Italijo;

— Ocvirk Stanetu, Logar Viktorju in Zakonjšek Niku v Avstrijo;

— Tovornik Karlu, Tanjšek Jaku in Drobne Igorju na prakso v Italijo in

— Voga Tugomerju, Belej Marjanu in Gorišek Cirilu v ZR Nemčijo.

10. Za predhodno odobranje službenih potovanj v inozemstvo je odbor pooblastil komisijo v naslednji sestavi:

Leopold ŠKORJANC,

Vlado MAGAJNA,

Jože POVALEJ,

Ivan SKERL,

Lidija KAVKA,

Viktor LOGAR in

Mirko DOBERSEK.

11. Seznanil se je s potnim poročilom ing. Ravnikarja.

12. V zvezi z vlogama Krajevne skupnosti Store za dodelitev starega kotnega železa in tirnic za izdelavo prelog na cestah v naselju Lipa in Teharje je odbor sklenil, da se v ta namen lahko odprodajo neuporabne stare tirnice po regularni ceni za staro železo.

13. Potrdil je naslednje sklepe komisije za racionalizacije:

a) Dipl. ing. Černak Feliks u se za racionalizatorski predlog »Naprava za izbijanje jedronosilcev« izplača enkratna nagrada v višini 500 din.

b) Komisija je osvojila predlog ožje strokovne podkomisije in sklenila, da se tovarišu Haler Ferdu izplača nagrada po pravilniku. Za izračun nagrade se vzame prihranek prvega leta koriščenja racionalizatorskega predloga.

c) Komisija je upoštevala pritožbo tovariša Selige in sklenila, da se tovarišu Trafela Francu in Seliga Vinku izplača še druga polovica vrednosti prihranka, ki pomotoma ni bila izplačana.

č) Tovarišu Petkoviču se na osnovi letnega prihranka izplača za drugo leto koriščenja racionalizacije nagrada v višini 497,26 din.

d) Tovarišu Žohar Viliju se za 3. leto koriščenja racionalizacije izplača nagrada v višini 370,67 din.

V zvezi s sklepom komisije pod b mora komisija na naslednji seji poročati o višini nagrade.

ODBOR ZA SPLOŠNE ZADEVE IN INFORMACIJE

8. seja, 24. oktober 1974

1. Odbor je potrdil sklepe prejšnje seje.

2. Obravnaval je predlog komisije za pomoč članom kolektiva prizadetim po potresu.

Oškodovanim je odobril dodatni kredit za individualno izgradnjo v naslednji višini:

1. Drogenik Ivan, valjarna II 30.000,00 din,

2. Kovčič Stanko, jeklarna I 25.000,00 din,

3. Šket Anton, livarna II 6.000,00 din,

4. Oset Jože, valjarna I 15.000,00 din,

5. Vodušek Miha, jeklarna II 15.000,00 din.

Za koriščenje kredita morajo navedeni člani kolektiva dobiti ustrezno dokumentacijo.

Odbor je pooblastil komisijo za pomoč ob potresu prizadetim članom kolektiva, da spremlja realizacijo tega sklepa in preverja upravičenost koriščenja odobrenih sredstev.

— V zvezi z najetjem ustreznega prevoznika (po možnosti »Tatra«), ki naj bi služil potrebam podjetja, tako da bi domači prevoz bil na razpolago nujnim prevozom na potresno področje, je sklenil, da predlog podpre.

— V zvezi s prodajo betonskega železa je odbor sklenil pripočiti TOZD proizvodnja 114. panoge, da zagotovi potrebne količine ustreznega betonskega železa po lastni ceni. Prodajo naj vrši ob posredovanju komisije za pomoč članom kolektiva, oškodovanim ob potresu, TOZD GKSG brez dodatnih pribitkov na ceno (le ustrezne datjave).

— Odbor je osvojil mnenje komisije, da je potrebno udarniške akcije poživiti. Ob tem je pripočil, da je potrebno racionalno razporejati delavce posameznih kvalifikacij in v večji meri sodelovati med TOZD.

— Odbor priporoča, da naj komisija daje posameznim TOZD predloge za konkretne akcije.

3. Odbor je obravnaval vlogo TOZD DPG in sklenil:

— Da TOZD DPG obračuna razliko v zvezi z letovanjem članov kolektiva Železarne Ravne na Rabu in izstavi fakturo Železarni Ravne na Koroškem.

— Za letovanje Poljakov na Rabu se celotna faktura izstavi sindikatu Železarne Store.

— Ob tem je odbor opozoril, da je potrebno v bodoče pogodbe sklepati dosledneje, o morebitnih težavah pa pravočasno in z ustreznimi obrazložitvijo poročati ustreznim samoupravnim organom.

4. Odbor je obravnaval tudi prošnji režijskega odbora Korpole in Pečovje za pomoč pri asfaltiranju cest. Obe vlogi je podprl in sklenil, da jih daje v razpravo DS TOZD in OSS. V kolikor bodo TOZD sklenile, da se prošnjam ugodi, bo o tem dokončno odločil DS DO ob zaključnem računu.

Oba režijska odbora je potrebno o tem pisмено obvestiti, odbor Korpole pa mora podati še celotno finančno konstrukcijo.

5. Odbor je obravnaval vlogo OS Store o formalnem odstopu pravice do uporabe zgradbe VVU Store in sklenil, da prošnji ne ugodi.

Ustrezne službe naj najprej pripravijo odboru naslednje:

1. Kaj bo z zgradbo po izgradnji novega vrteca (ali bo ostal vrtec)?

2. Ali je naša DO zainteresirana za to zgradbo, z ozirom na izredno pomanjkanje stanovanj, predvsem samskih?

3. Kdo je dolžan zgradbo vzdrževati?

6. Odbor o vlogi sklada za komunalno in cestno dejavnost Šmarje pri Jelšah o prispevku za gradnjo vodovodov ni razpravljal, ker ni bilo dane obrazložitve ustrezne službe.

— Glede na to, da na odbor prihajajo nerazumljivi in nepojasnjeni predlogi brez mnenja ustrezne službe, je odbor sklenil, da takih vlog v bodoče ne bo obravnaval.

Tajništvo organov upravljanja

ODBOR ZA DOHODEK IN DELITEV OD

10. seja, 31. oktober 1974

1. Odbor je potrdil sklepe prejšnje seje.

2. Sklenil je, da se variabilni del osebnega dohodka do konca leta ugotavlja z upoštevanjem doseženega rezultata na nivoju pod-

jetja in ne na nivoju TOZD. Z novim poslovnim letom se ponovno preide na ugotavljanje variabilnega dela OD v odvisnosti od doseženih rezultatov posameznih TOZD.

Potrdil je predlog, da se za oktober izplača 27 % variabilnega

RAZGOVOR Z DELEGATOM

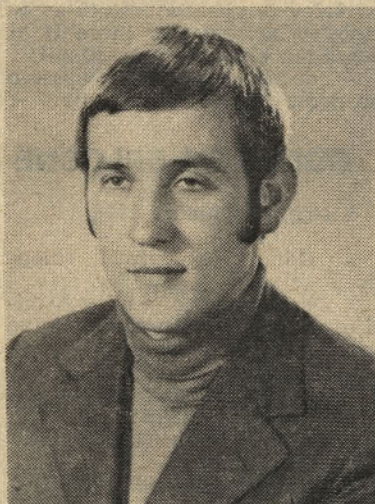
Našo delovno organizacijo je zastopal na 8. kongresu ZSS tov. Mirko Gajšek, asistent v valjarni II, ki je predsednik sindikalne organizacije v TOZD 114. Taka funkcija pomeni veliko zaupanje delu kolektiva, ki si ga je tov. Mirko Gajšek pridobil zaradi svoje aktivnosti v sindikalni organizaciji. Mirko je zelo marljiv, po dokončanem šolanju na metalurški šoli v Štorah, se je vpisal še na tehniško srednjo šolo in jo z uspehom končal. Od leta 1970 je zaposlen v našem podjetju in se razen zadolžitve na delovnem mestu asistenta udeležuje prizadevanju v sindikalni organizaciji. Razgovor z njim je potekal nekako takole:

S kakšnimi vtisi si se vrnil s kongresa slovenskih sindikatov?

»Kongres je oba dneva potekal v zelo delovnem in svečanem vzdušju. Na takšnem kongresu sem bil prvič, zato je bilo zame še posebno svečano. Sodeloval sem v komisiji za delitev dohodka, v kateri je bilo govora v zvezi z delitvijo dohodka, problemih pri delitvi ter disciplini in odgovornosti pri delitvi. Oglasil sem se tudi v razpravi, bolj na splošno; dotaknil sem se nekaterih problemov pri delitvi dohodka, zlasti sem podčrtal, da je pri družbenem dogovarjanju o dohodku in delitvi dohodka potrebno dati glavni poudarek **ustvarjanju**, pri delitvi ustvarjenih rezultatov dela pa težiti k temu, da bo delitev ustvarjenega dohodka na del za osebno in skupno potrošnjo ter na del za razširitev materialne osnove družbene proizvodnje optimalna; optimalnost pa je dosežena, če pri delitvi s stališča dolgoročnih in kratkoročnih koristi družbe nismo prizadeli nobene oblike potrošnje v korist drugih oblik. Delitev mora spodbujati subjektivne sile proizvodnje k pospeševanju razvoja produktivnosti. In končno: delitev mora biti **optimalno socialno opravičena**. Pri vsem tem pa velja še omeniti, da morajo biti instrumenti, to je osnove in merila za delitev ustvarjenega dohodka, jasni in enostavni, da se tako izognemo birokratizmu in nepotrebnosti administraciji, ki prav gotovo

zmanjšuje družbeno akumulacijo in vrednost samoupravnih odločitev, saj so tendence, potisniti težišče samoupravnega razglabljanja z materialnih, na reševanje formalnih problemov.«

Mirko je v razpravi še poudaril, kako je treba za doseganje višjega dohodka delovne ljudi v TOZD stimulirati, ob izločitvi zunanjih vplivov. Pri ugotavljanju rezultatov dela je treba upoštevati položaj panoge, to je povprečno stopnjo akumulativnosti, zagotoviti po enotnih kriterijih tolikšno amortizacijo, da bo v resnici zadoščala za nadomestitev izločenih sredstev za delo in izenačiti pogoje glede virov sredstev, s katerimi TOZD posluje. Vse to je diskutant še utemeljil, kakor je to potrebno za dobro razumevanje njegovih izjav. Govoril je še o skupni in splošni potrošnji, o razmerju med osebno, splošno in in-

vesticijsko potrošnjo, z navedbo problemov, ki se pojavljajo v praksi s področja splošne potrošnje. Mirko je s tako razpravo dokazal, da ni prišel na kongres nepripravljen, temveč je dokazal, da se naši mladi delavci na gospodarjenje dobro razumejo.

Na vprašanje, kako si zamišlja izvajanje sprejetih kongresnih sklepov v praksi, je odgovoril:

»Sklepi, sprejeti na kongresu so zelo dobri in koristni — vodilo za nadaljnje delo sindikatov. Kongres je povsem uspel. Kakor se delo kongresa ni pričelo na dan pričetka zasedanja, ampak že mesec in več poprej z razpravami o osnutkih kongresnih sklepov po delovnih kolektivih med članstvom, tako ni delo zaključeno z zadnjim dnevom kongresa. S sklepi kongresa so bili seznanjeni doma — vsi delovni ljudje v Sloveniji, so torej izraz večine delovnih ljudi. Vsi ti sklepi pa lahko popolnoma zaživijo v sindikatu le s po-

močjo vsega članstva. Zmotno je misliti, da bo sam sindikalni odbor, ali celo sam predsednik lahko uspešno izvajal zastavljene naloge. Mislim, da prav sodelovanje slehernega člana sindikata v našem podjetju manjka. Člani sindikata so premalo aktivni. Brez te aktivnosti in prizadevnosti ne bomo uspešno spravili v življenje naših sklepov. Čaka nas torej še obilo dela in vsestranskih prizadevanj za koristno delo sindikalne organizacije v smislu sprejetih sklepov.«

IZ DELOVNIH SKUPIN

NAŠ SAMOUPRAVNI »PAKET«

Najprej lahko ugotovimo, da se je v tem mesecu naš samoupravni »paket« tudi kot besedni pojem uveljavil in se kolikor toliko udomačil, saj o njem govorijo tako vodilni kot neposredni samoupravljavci, pa tudi nekateri, ki se počutijo »nekje vmes«. Seveda tudi ni šlo za to, da bi si tajništvo organov upravljanja z »delitvijo paketov« kot posebna »notranja sedma sila« poskušalo ustvarjati reklamo ali celo poceni popularnost.

Zeleni smo predvsem vse delovne skupine seznaniti in spodbuditi k razpravi o važnih samoupravnih zadevah — šlo je torej za našo informativno dolžnost.

Pa poglejmo, kakšna je bila v kratkem vsebina »paketa 7. točk«:

— **samoupravni sporazum o poslovnem združevanju in urejanju odnosov v poslovnem združenju jugoslovanskih železarn**. V tem združenju smo bili tudi do sedaj, vendar je bilo treba odnose urediti s samoupravnim sporazumom in se izreči o tem, da se vključimo kot kompletna sestavljena organizacija združenega dela Slovenske železarne v omenjeno združenje, prav tako pa se generalnega direktorja SZ pooblasti za odločanje v določenih zadevah;

— **družbeni dogovor o pristopu in načelih za oblikovanje poslovne skupnosti izdelave in predelave jekla** je za nas v železarnah še posebno zanimiv, saj gre za likvidacijo državnega kapitala in njegovo delitev, skratka: tu lahko pridobimo določena finančna sredstva, ki se potem obračajo v naši interni banki SZ;

— **samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov v organizacijah združenega dela** nas zavezuje na združevanje sredstev za štipendiranje in pomenjenje kriterijev za podeljevanje štipendij;

— **samoupravni sporazum za območno vodno skupnost Savinja — Sotla**. Naša udeležba pri tem sporazumu je smiselna in nujna

iz dveh razlogov: 1. potrebujemo veliko tehnološke in hladilne vode iz Voglajne in 2. zaradi značaja dela smo eden znatnih virov onesnaženja okolja;

— **samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju in poslovanju Metalka—Slovenske železarne** nam omogoča v okviru SOZD SZ bolj načrtno usmerjanje proizvodnje in prodaje svojih izdelkov v povezavi s to trgovsko organizacijo združenega dela;

— **pravilnik o pogojih za investiranje in kreditiranje najemnih stanovanj iz sredstev za družbeno pomoč in**

— **statut samoupravne enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu**. Pri tem kaže omeniti, da je bila v občini ustanovljena samoupravna enota za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu z nalogo, da skrbi za uresničevanje programov za gradnjo najemnih stanovanj za delavce z nižjimi dohodki in ostarele ljudi. Oba akta določata pogoje in kriterije za dodelitev oziroma investiranje takšne stanovanjske izgradnje.

O vsem tem so razpravljali DS TOZD in samoupravne delovne skupine. Seveda so se v posameznih TOZD razprav lotili na različne načine. Tako so se npr. v TOZD vzdrževanje in transport ter v TOZD proizvodnje 117. panoge domenili najprej za sestanke vodij delovnih skupin, kjer so si pojasnili še nekatere podrobnosti in se dogovarjali za tolmačenje in razgovore v skupinah. Delavski svet delovne organizacije je potem na svoji 4. seji sprejel ugotovitvene sklepe o posameznih točkah »paketa«.

Na koncu tega sestavka bi rad ponovil samo to, kar smo že zapisali v 13. številki Storskega informatorja — zadeva pa »gostoto samoupravnega prometa«: **odločiti se moramo sami, sicer se bodo drugi v našem imenu — tega pa si najbrž ne želimo!**

UM

PROIZVODNJA SLOVENSКИH ŽELEZARN

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tudi predelovalci so dosegli dober rezultat, čeprav ne doslej najboljšega v letošnjem letu. V seštevku z blagovno proizvodnjo železarn pa predstavlja dosežek 62.806 din doslej najvišjo blagovno proizvodnjo v integriranem podjetju.

Blagovna proizvodnja — Slovenske železarne (v tonah)

	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulat. načrt	Kumulat. izvršitev	%
Železarne	55.829	59.508	107	558.292	545.689	98
Predelovalci	3.114	3.298	106	31.145	27.368	88
Skupno	58.943	62.806	107	589.437	573.057	97

Razumljivo, da v mesecu vrste najugodnejših dosežkov, ne more biti posebnih problemov. Večina težav, kar jih je nastopalo, izvirajo iz notranjih odnosov in vprašanj organizacije vzdrževanja in medobratnega oskrbovanja z vložkom. To so problemi, ki se ponavljajo iz meseca v mesec enako kot tudi problem delovne sile. Vsako leto skušamo v zadnjih mesecih, ko so tudi navadno ugodni pogoji za delo, nadoknaditi zamujeno in doseči čim več. Upajmo, da bo proizvodnja potekala še v naprej nemoteno in da bodo uspehi še boljši, kot oktobra, ker imamo za to tudi dane pogoje.

Milan Marolt, dipl. ing.

Delovna skupina med razgovorom s predsednikom CK ZKS

IZ DELA SINDIKATA

SKLEPI 8. KONGRESA

SAMOUPRAVNI ODNOSI PRI USTVARJANJU IN RAZPOREJANJU DOHODKA TER PRI DELITVI SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

Temeljno izhodišče za delovanje sindikatov v samoupravnem urejanju odnosov pri ustvarjanju in razporejanju dohodka ter pri delitvi sredstev za osebne dohodke je neposredna odvisnost med doseženim dohodkom in produktivnostjo živega in minulega dela. Naloga sindikatov je, da bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in v njihovih medsebojnih odnosih neposredno preprečevali ohranjanje podjetniško-lastninske organiziranosti in odtujevanja družbenega dohodka. To svoje izhodišče bomo sindikati uresničevali na tehle temeljih:

(1) Dohodek, o katerem odločajo delavci v temeljni organizaciji združenega dela, je celoten ustvarjeni dohodek, tj. dohodek, povečan za amortizacijo nad minimalnimi stopnjami, ki so predpisane z zakonom. Tako opredeljen dohodek bomo uporabljali za primerjanje rezultatov poslovanja temeljnih organizacij združenega dela. Kot družbena kategorija pa je obenem izraz ustavne opredelitve, da združeno delo odloča o celotnem dohodku, ki je rezultat združevanja dela in sredstev.

(2) Sistem samoupravnega sporazumevanja o ustvarjanju in razporejanju dohodka ter o delitvi sredstev za osebne dohodke bomo dograjevali z razvijanjem in utrjevanjem medsebojne odvisnosti:

- samoupravnih sporazumov, ki jih sklepajo delavci v temeljni organizaciji združenega dela;
- samoupravnih sporazumov med temeljnimi organizacijami združenega dela v organizaciji združenega dela ali v sestavljeni organizaciji združenega dela;
- samoupravnih sporazumov, ki jih sklepajo temeljne organizacije združenega dela v panogi ali dejavnosti;
- družbenih dogovorov za območja.

V teh samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih delavci ne usklajujejo svojih interesov le glede razporejanja dohodka, temveč tudi glede možnosti za ustvarjanje dohodka, ki izhajajo iz teh oblik združevanja dela in sredstev.

(3) V samoupravnih sporazumih, družbenih dogovorih in pri delitvi osebnih dohodkov bomo sindikati zahtevali uveljavitev sistema bruto osebnih dohodkov.

Sindikati pojmujejo prehod na bruto osebne dohodke kot logično posledico razvoja samoupravnih odnosov, v katerih združeno delo neposredno odloča o svoji skupni porabi in v te namene združuje del svojega osebnega dohodka.

(4) Nujen sestavni del samoupravnih odnosov v razporejanju dohodka so kazalci uspeha gospodarjenja. V uveljavljanju teh enotnih kazalcev, kar je sicer izrazito strokovna naloga, bomo vključeni tudi sindikati; ustrezne službe v organizacijah združenega dela, služba družbenega knjigovodstva, organi družbenega načrtovanja in statistike pa morajo zagotoviti usklajene primerjalne podatke.

(5) Nadaljevali bomo proces dograjevanja celotnega sistema sporazumevanja in družbenega dogovarjanja. Ker še vedno ni povsem jasen družbeni pomen usklajevanja interesov po teritorialnem načelu, se bomo sindikati neposredno vključili v oblikovanje in sprejemanje družbenih dogovorov za območja. V njih mora biti omogočeno in zagotovljeno usklajevanje interesov o skupni porabi, dogovarjanje o osnovah in merilih, ki zagotavljajo enakopravnost delavcev pri svobodni menjavi dela, in usklajevanje o drugih vprašanih, ki zadevajo razpolaganje z rezultati skupnega dela in na njih vplivajo razmere v okolju, v katerem delavec živi in dela.

(6) Zavzemali se bomo, da bodo v samoupravnih sporazumih opredeljene obveznosti za nenehno razvijanje in posodabljanje sistema merjenja dela in na to vezani sistemi delitve sredstev za osebne dohodke. Poleg tega bomo razvijali vlogo tipičnih poklicev oziroma tipičnih delovnih mest, da bodo postali sredstvo, ki naj temeljnim organizacijam združenega dela omogoči primerjalno vrednotenje dela in bolj uspešno uresničevanje načela »za enako delo — enak osebni dohodek«. V ta namen bomo vztrajali, da v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela izpeljejo sistemizacijo delovnih mest, ki je tudi sicer pogoj za racionalno zaposlovanje.

(7) Sindikati se bomo zavzemali, da bodo pravice iz minulega dela odvisne predvsem od uspešnosti vlaganj v razširjanje materialne podlage združenega dela. Glede na to nasprotujemo poenostavljenim rešitvam, ki te pravice vežejo izključno na delovno dobo.

(8) Zavzemali se bomo za to, da bodo osebni dohodki delavcev, ki opravljajo preprostejša in nekvalificirana dela taki, da bodo skupaj s socialnimi pravicami zagotavljali njihovo gnotno in socialno varnost. Zaradi nestabilnih gospodarskih gibanj doma in v svetu bomo terjali pospešeno delo za

opredelitev temeljnih življenjskih potrebščin in pri njem sodelovali, da bi zagotovili sistematsko in na rezultatih združenega dela zasnovano pokrivanje tako ugotovljene spodnje meje delavčevih potreb.

(9) Celoten sistem ustvarjanja in upravljanja rezerv samoupravno organiziranega gospodarstva mora biti povezan s samoupravnim sporazumevanjem o ustvarjanju in razporejanju dohodka in s sistemom samoupravnega načrtovanja. Institucija skupnih rezerv se mora razviti v instrument samoupravne solidarnosti, ki hkrati pomeni tudi obveznost vseh proizvajalcev, da gospodarijo s skrbnostjo dobrega gospodarja in tako, kot skrbijo za gospodarjenje v svoji temeljni organizaciji združenega dela, pomagajo z znanjem in sredstvi pri gospodarjenju delavcem drugih temeljnih organizacij združenega dela v skladu s samoupravno sprejetimi merili. **Samoupravna merila ne pomenijo solidarnosti do slabih gospodarjev.**

(10) Na vseh ravneh sindikalne organiziranosti delavcev bomo povečali vpliv sindikatov na procese samoupravnega sporazumevanja o možnostih za delo in o rezultatih združenega dela.

(11) Organizirano izražanje volje delavcev in njihovo odločanje je podlaga za delovanje sindikatov v nadaljnjem razvoju sistema samoupravnega sporazumevanja. V ta namen sprejemamo politično odgovornost za dejansko uveljavitev zborov udeležencev samoupravnih sporazumov, ki morajo biti usklajevalci interesov vseh, ki sodelujejo v samoupravnem sporazumu. Za aktiven odnos delegatov v sistemu samoupravnega sporazumevanja so zlasti odgovorne osnovne organizacije sindikata, ki bodo

NALOGE SINDIKATOV NA PODROČJU NAČRTOVANJA IN DRUŽBENOEKONOMSKEGA SISTEMA

V pretekli dobi delavci niso bili zadovoljni s svojim družbenim položajem in z močjo, saj jim nista omogočala, da bi obvladovali vse tokove družbene reprodukcije. S sprejetjem nove ustave in po odpravi idejnopolitičnih odporov nam je omogočena ter naložena aktivnost v tehle smereh:

(1) Sindikati bomo na vseh ravneh svoje organiziranosti s politično mobilizacijo vseh nosilcev načrtovanja delovali tako, da bodo delavci v združenem delu osnovni nosilci načrtovanja. Težili bomo k družbeno najbolj ustreznemu izkoriščanju kapacitet in zagotavljanju takega postopka sprejemanja načrtov, da bodo sprejeti šele po javni razpravi delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela.

(2) Pri oblikovanju kratkoročnih načrtov razvoja in pri srednjeročnem ter dolgoročnem načrtovanju družbenega razvoja bomo sindikati na vseh ravneh delovali tako, da bodo življenjski standard in ustrezne delovne razmere cilj, tehnologija pa sredstvo za doseganje tega cilja. Hkrati bomo vztrajali pri tem, da se bo socialna politika uveljavila kot temeljna sestavina družbenoekonomskega razvoja.

terjale tudi dograditev samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov glede sankcij, tako da bo zagotovljeno njihovo dosledno spoštovanje.

(12) Ob koncu vsakega leta bomo na podlagi izkušenj in ob upoštevanju družbenoekonomskih razmer dali v razpravo in sprejem sindikalno listo za prihodnje leto. Postopoma bodo postajale sestavni del sindikalne lista vsa tista razmerja, ki po mnenju organizacij sindikata zaradi neutemeljenih razlik povzročajo nezadovoljstvo in nesporazume.

(13) V sindikalni listi bomo poleg stališča o najnižjih osebnih dohodkih opredelili naš odnos tudi do najvišjih osebnih dohodkov.

(14) Osnovne organizacije sindikata, konference in odbori sindikatov ter organi Zveze sindikatov so dolžni spremljati delovanje in spoštovanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov.

(15) Delovanje centra republiškega sveta ZSS za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov bomo skupaj z republiškim izvršnim svetom in gospodarsko zbornico Slovenije razvili tako, da bo postal republiška strokovna ustanova za preučevanje vprašanj politike dohodka in za nenehno dograjevanje samoupravnih odnosov pri ustvarjanju in razporejanju dohodka ter nagrajevanju po delu.

(16) Vztrajali bomo, da v Zvezi sindikatov Jugoslavije opredelimo skupna izhodišča samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja o merilih za razporejanje dohodka in o delitvi sredstev za osebne dohodke.

(3) Sindikati na vseh ravneh se bodo vključevali v uresničevanje ciljev, postavljenih v razvojnih programih in družbenih načrtih, in ugotavljali, kako se uresničujejo v načrtih postavljene naloge. Pri tem bomo javno opozarjali in zahtevali razprave o vzrokih za morebitna odstopanja od zastavljenih ciljev. V takih primerih bomo politično ocenili take pojave in njihove nosilce ter za odgovorne zahtevali sankcije.

(4) Osnovne organizacije sindikata in sindikati na občinski ravni bomo zahtevali in preverjali, da se poslovanje v organizacijah združenega dela odvija po gospodarskih načrtih, s katerimi so opredeljeni družbenoekonomski cilji. Povsod tam, kjer bodo gospodarski načrti odsevali ozke podjetniške interese, bomo sindikati politično reagirali.

(5) Kot sopolpisniki družbenih dogovorov bomo sindikati sledili temeljnemu ciljem, ki so opredeljeni v načrtih družbenoekonomskega razvoja.

(6) Spodbujali bomo takšen gospodarski sistem in ekonomsko politiko, s katero bomo čim prej odpravili vzroke nestabilnosti in inflacije, podjetniško-lastninske in (Nadaljevanje na 6. strani)

SKLEPI 8. KONGRESA

(Nadaljevanje s 5. strani)

inflacijske miselnosti. Pri uresničevanju teh nalog bomo sindikati na ravni republike dejavni zlasti na področju **razširjene reprodukcije**, razpolaganja z družbeno lastnino, medsebojnih odnosov v združenem delu, izvozno-uvoznih instrumentov, politike cen, davčne politike, socialne zakonodaje ter na drugih področjih in ob ukrepih, za katere bomo menili, da so pomembni za samoupravni položaj delavcev. V dograjevanju družbenoekonomskega sistema bomo sindikati vplivali, da se bodo čim bolj izenačevale možnosti za ustvarjanje dohodka. Sindikati zahtevamo, da bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela odločali o razporejanju dohodka na podlagi celotnih informacij. Dosledno bomo vztrajali na odgovornosti za strokovnost in pravočasnost informacij in predlogov.

(7) **Sindikalne organizacije se bodo organizirano vključevale v vse odnose — od temeljne organizacije združenega dela do družbenopolitičnih skupnosti — da bi se dosledno uresničila racionalnost porabe kot ekonomska in družbena vrednota.** Gre za racionalnost poslovanja, za boljše izkoriščanje kapacitet, zniževanje poslovnih stroškov, zlasti tistih, ki niso neposredno pogojeni s proizvodnjo, in po drugi strani za uvedbo take tehnologije in proizvodnje, ki ne bo zadovoljevala le ozko podjetniških interesov, marveč omogočala uresničevanje družbenih ciljev, opredeljenih v družbenih dokumentih.

V sindikatih bomo podpirali take integracije temeljnih organizacij združenega dela, v katerih bo mogoče načrtovati in uresničevati njihove in družbene interese, opredeljene v družbenoekonomskih načrtih.

(8) Na področju usmerjanja družbenega razvoja bomo sindikati

UTRJEVANJE SOCIALNE VARNOSTI IN OBVLADOVANJE SOCIALNIH RAZLIK

(1) V sindikatih se bomo zavzemali za tako socialno politiko, ki bo na podlagi vzajemnosti in solidarnosti zagotavljala delavcem potrebno gmotno in socialno varnost, s tem da bomo na vseh ravneh sindikalne organiziranosti delovali tako, da bodo delavcu in njegovi družini zagotovljene temeljne življenjske možnosti v odvisnosti od dosežene stopnje ekonomske razvitosti in splošnih razmer okolja, v katerem delavec živi in dela. Pri tem poudarjamo, da sta prizadevanje družine in družbenopolitične skupnosti za uspešen razvoj, varstvo in vzgojo otrok družbeno pomembno delo.

(2) V okviru sprejetih načrtov družbenoekonomskega razvoja se bomo zavzemali za hitrejše zviševanje ravni skupne porabe v primerjavi z naraščanjem realnih osebnih dohodkov. Še zlasti bomo spodbujali hitrejšo graditev stanovanj, varstvenih ustanov za otroke, izenačevanje možnosti za izobraževanje mladine in odraslih, večje možnosti za izobraževanje,

skladno — in da bi tako zagotovili ustrezno preskrbo občanov.

(9) **Izvozno-uvozna politika mora zagotavljati interes domačega gospodarstva, zato terjamo:**

— da se čimprej izdelajo programi naše udeležbe v strukturni in regionalni mednarodni menjavi in da se ti tudi uresničujejo;

— da se prepreči izvoz tistega blaga, ki ga potrebujemo za družbeno reprodukcijo;

— da se izdelajo take sistemske rešitve, ki bodo brez posredništva države spodbujale izvoz kot ekonomsko nujnost in na ta način tudi hitrejšo rast proizvodnje ter večjo produktivnost dela;

— da se omeji uvoz, ki ovira razvoj domačega gospodarstva in ni nujno potreben za domači trg.

(10) Ob upoštevanju stopnje zaposlenosti v Sloveniji ocenjujemo, da je treba v ukrepih ekonomske politike v prihodnje spodbujati družbeno produktivno delo in boljše izkoriščanje razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti. To bo pripomoglo, da se bo zmanjšal obseg in interes za organizirano in za prikrito družbeno manj produktivno dopolnilno delo. S tem v zvezi bomo delovali, da se v samoupravni družbenoekonomski sistem vgradi mehanizem za obvladovanje celotnih prejemkov prebivalstva in usmerjanje potrošniških kreditov.

(11) Razvoj družbenoekonomskega sistema vedno bolj temelji na odločitvah ožjih družbenopolitičnih in interesnih skupnosti. To dejstvo zavezuje sindikate, da na vseh ravneh svojega delovanja jasno opredeljujejo svoja stališča do predlaganih rešitev in tako omogočamo delegatom usklajevanje interesov in spremljanje odločitev.

izboljšanje in poenotenje zdravstvenega varstva, boljši sistem družbene prehrane, rekreacije in oddiha, boljše možnosti za duhovno življenje delavcev in druge potrebne možnosti.

(3) **Sindikati se bomo skupaj z drugimi družbenimi dejavniki zavzeli za družbeno dogovorjena merila, ki bodo podlaga za opredelitev življenjskega minimuma.** Pri tem bomo izhajali iz spoznanja, da dohodki od rednega dela in družbeno organizirana poraba zagotovi-jo delavcu in njegovi družini zadovoljevanje vsaj minimalnih življenjskih potreb, ki jih bomo ugotovili z enotno metodo košarice življenjskih dobrin za štiričlansko družino.

(4) **Občinski sveti Zveze sindikatov bodo pobudniki sodelovanja vseh odgovornih dejavnikov v občini in regiji, da bi ugotovili resnične potrebe po osnovnih življenjskih potrebščinah, da bi se na podlagi dolgoročnih dogovorov povezovali vsi dejavniki v celotni preskrbi — od proizvajalcev do prodaje na**

drobno — in da bi tako zagotovili ustrezno preskrbo občanov.

(5) **Sindikati bomo na vseh ravneh naše organiziranosti branili tako politiko cen osnovnih življenjskih dobrin, ki bo s podporami in nadomestili (kompenzacijami) iz sredstev splošne porabe ter s kreditnimi in drugimi olajšavami zagotavljala nenehno rast proizvodnje teh dobrin.**

(6) **Sindikati bomo nosilci pobud za samoupravno organiziranje potrošnikov, ki bodo z družbenimi dogovori reševali vprašanja preskrbe potrošnih dobrin.** Zavzemali se bomo za kakovostno krepitev inspekcijskih služb in organov družbenega nadzora, ki naj delujejo v duhu dogovorov samoupravno organiziranih porabnikov v vseh delih preskrbe — od proizvodnje do porabe osnovnih življenjskih proizvodov.

(7) **Pravico do dela bomo v sindikatih povezovali z dolžnostjo delavca, da si s svojim delom zagotovi socialno blaginjo.** Zato bomo najnižji osebni dohodek za najbolj enostavno delo opredeljevali kot ekonomsko kategorijo in ga vrednotili tako, da bo zagotavljal

RAZVOJ STANOVANJSKEGA GOSPODARSTVA

(1) **Sindikati bomo krepili družbeno akcijo za odpravo stanovanjskega primanjkljaja.** Zato bomo v organizacijah združenega dela terjali izdelavo srednjeročnih programov stanovanjske graditve. Skupno s samoupravnimi organi bomo zagotovili uresničevanje predpisov o programiranju stanovanjske graditve, obenem pa bomo organizirano spremljali uresničevanje teh programov. Sindikati v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela bodo še posebej vztrajali, da se v programih razvoja združenega dela opredeli tudi stanovanjska politika in sicer tako, da bo razvidno, kako in kdaj bodo delavci rešili svoje stanovanjske probleme.

(2) **Sindikati bomo delovali tako, da bodo samoupravne stanovanjske skupnosti tiste, ki bodo določale in vodile celotno stanovanjsko politiko v občinah.**

(3) **Sindikati si bomo prizadevali za sistem dodeljevanja stanovanj vsem delavcem in drugim občanom pod enakimi pogoji.** Zastavili bomo vse sile za sprejetje in uporabo enotnih meril za dodeljevanje stanovanjskih posojil in za dodeljevanje družbenih stanovanj. Pri tem bomo vztrajali, da tisti delavec, ki ima možnost za namensko varčevanje, ne more dobiti družbenega najemnega stanovanja v trajno uporabo.

(4) **Sindikati moramo doseči, da se čimprej uvede tak sistem stanovanjskega gospodarstva, ki bo v največji možni meri spodbujal stanovanjsko vprašanje.** Pri tem bomo še posebej spodbujali varčevanje mladih, in sicer takoj, ko se vključijo v združeno delo.

(5) **Sindikati še vedno vztrajamo pri predlogu, da se prometni davek na prodajo stanovanj obračuna le takrat, ko izkupiček od take prodaje ne gre za nakup ustreznejšega stanovanja.** Obenem se zavzemamo, da se tisti del osebnega dohodka delavca, ki ga je

gmotno in socialno varnost delavcu kot posamezniku in da ne bo spodbujal nadaljnega ekstenzivnega zaposlovanja.

(8) **Sindikati na vseh ravneh bomo sodelovali pri oblikovanju politike in določanju ukrepov za obvladovanje in odpravljanje socialnih razlik.** Pri tem bomo izhajali iz dohodka na družinskega člana.

S svojim delovanjem bomo sindikati vplivali na obvladovanje socialnih razlik zlasti:

— z večjim obdavčevanjem premoženja in dobrin višjega standarda;

— z uvedbo davčnih olajšav za vse družbeno koristne izdatke posameznikov, še posebno za pridobitev lastnega stanovanja, za izobraževanje in vzgojo otrok, za kulturne dobrine;

— z uvedbo takega razvida dohodkov prebivalstva, ki bo zajela tudi prejemke in dohodke zunaj delovnega razmerja; to bo podlaga za ugotavljanje upravičenosti socialnih posegov in tudi za obdavčitev skupnega dohodka občanov;

— s takimi otroškimi dodatki, ki bodo resnično uravnavali socialne razmere v družinah z otroki.

namensko vložil v nakup stanovanja, ne zajame v osnovo za odmero davka na skupni dohodek občanov.

(6) **Spodbujali bomo povezovanje zasebnih graditeljev v stanovanjske zadrage, kar bo zagotovilo racionalno, cenejšo in hitrejšo gradnjo.**

(7) **V okviru usmerjene stanovanjske gradnje bomo vztrajali pri uresničevanju dogovorjenih stanovanjskih standardov in pri gradnji takih stanovanjskih naselij, ki bodo zadovoljevala potrebe delavca in njegove družine.** Pri tem je treba zagotoviti skladnost programov in delovanja vseh dejavnikov stanovanjsko-komunalnega gospodarstva.

(8) **Javnost strukture cene stanovanj bomo med drugim uporabili kot sredstvo za onemogočanje rasti cen na račun špekulacij.** Isto velja za obremenjevanje cen stanovanj z nestanovanjskimi stroški. V ta namen bomo vztrajali na podpisu in uresničevanju družbenega dogovora o racionalizaciji in oblikovanju cen v stanovanjski graditvi in na objavljanju strukture cen stanovanj.

(9) **Sindikati bomo na vseh ravneh spodbujali tako družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje o cenah stanovanj, ki bo terjalo bolj racionalno in bolj produktivno povezovanje tistih temeljnih organizacij združenega dela, ki neposredno ali posredno sodelujejo v procesu gradnje stanovanj.** To sporazumevanje in dogovarjanje bomo v sindikatih uporabili tudi za to, da se bodo čim hitreje in dosledno odpravljali monopolni dogovori o cenah in delitvi trga.

(10) **Sindikati bomo v samoupravnih interesnih skupnostih vplivali, da bodo skupnosti ustanovile tako zvezo, ki bo vsak trenutek sposobna dati organizacijam združenega dela podatke za dogovarjanje stanovanjske politike.**

Predlog srednjeročnega razvojnega programa

SLOVENSKE ŽELEZARNE — ŽELEZARNA ŠTORE — ZA OBDOBJE 1976—1980

Pri oblikovanju ciljev in nalog razvoja v naslednjem petletnem obdobju upoštevamo novo ustavo in družbenopolitične dokumente, ki jih je naša družbena skupnost sprejela v zadnjem obdobju. Na teh osnovah in potrebnem hitrejšem reševanju strukturnih neskladij v slov. gospodarstvu sloni razvoj črne metalurgije v Sloveniji in se kot tak vključuje tudi v razvojni koncept jugoslovanske črne metalurgije. Pomanjkanje jekla kot temeljnega reprodukcijskega materiala in nekaterih drugih proizvodov metalurgije vpliva neposredno na razvoj kovinsko-predelovalnega kompleksa, posredno pa tudi na razvoj ostale industrije. Zato bo potrebno in nujno usklajevanje razvojnih programov vseh panog gospodarstva z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem za uresničenje optimalno usklajenih proizvodnih rešitev in maksimalnih možnosti pokrivanja materialnih potreb.

Osnovna orientacija razvoja slovenskih železarn je v izdelavi kvalitetnih jekel ter nadaljnji specializaciji proizvodnje.

Usmeritev v kvaliteto je pogojena z večjimi transportnimi stroški, z že obstoječimi proizvodnimi zmogljivostmi, pridobljenimi izkušnjami in kadri, specializacijo proizvodnje pa omogoča razvitost kovinsko-predelovalne industrije v Jugoslaviji.

Ob takšni usmeritvi se vključuje srednjeročni razvojni program ZPSŽ Železarne Štore z izgradnjo novih proizvodnih in predelovalnih kapacitet, nadaljnjo modernizacijo tehnoloških procesov ter postopnim opuščanjem najhujših zastarelih in slabše rentabilnih proizvodnih obratov.

Razvojni program Železarne Štore mora uresničiti v srednjeročnem petletnem obdobju 1976—1980 predvsem naslednje zahteve:

— zaokrožiti proizvodne in predelovalne kapacitete na področju jekla na takšne optimalne pogoje, ki bodo zmanjševali potrebno nabavo surovega jekla iz domačih ali inozemskih virov na minimum ali jo v celoti odpravili;

— osvojiti kvalitetno in dimenzijsko najustreznejši in najrentabilnejši proizvodni program valjanega jekla v širitvi proizvodnje vzmetnega jekla, specialnih gradbenih profilov in drugih specialnih profilov s povečanjem deleža vlečenih in brušenih profilov;

— razširiti livarske proizvodne kapacitete na podlagi lastne surovinke baze, z uporabo tekočega surovega železa, z uvajanjem sodobnejših tehnoloških procesov in povečanjem deleža nodularne litine na račun sive litine;

— na livarskih izdelkih povečati obdelavo in finalizacijo s prehodom na izdelavo sestavov in strojnih naprav ter pri tem zožiti proizvodni asortiman, ki pogojuje večjo produktivnost in rentabilnost proizvodnje;

— odpraviti ozka grla v proizvodnji z večjo stopnjo mehanizacije in avtomatizacije ter s tem zmanjšati število ljudi na težkih fizičnih in ne-kvalificiranih delovnih mestih;

— s pričetkom obratovanja novih jeklarskih in valjarskih kapacitet postopoma ukiniti obratovanje stare jeklarne in valjarne v cilju povečanja produktivnosti dela in znižanja proizvodnih stroškov;

— zadržati ugoden trend mednarodne blagovne menjave z upoštevanjem izvoza v višini najmanj 15 % letne realizacije ter pospeševati možnosti večjega sodelovanja z deželami v razvoju;

— skrbeti za nadaljnjo izgradnjo vseh oblik družbenega standarda delavcev, ki se mora pokazati še zlasti v povečani stanovanjski izgradnji za uspešnejše reševanje stanovanjskih problemov zaposlenih delavcev in ustvarjanje pogojev za pridobivanje nove delovne sile;

— posvetiti večjo pozornost zaščiti okolja in varstvu narave kot pomembnemu pogoju za zdravo življenje in delo človeka.

Za uresničitev navedenih razvojnih zahtev ter planirane skupne in blagovne proizvodnje, bo v tem obdobju potrebno investirati v naše obrate velik obseg finančnih sredstev, pri tem pa smo upoštevali, da so investicije v okviru 47. natečaja za izgradnjo in rekonstrukcijo podjetja v tekočem srednjeročnem obdobju (1971—1975) v celoti zaključene, prav tako pa do konca leta 1975 tudi obrat za proizvodnjo traktorjev. Izračunane višine sredstev za obdobje našega razvoja od leta 1976 do 1980 kažejo potrebo po 1.163 milijonih dinarjev, od tega 851 milijonov dinarjev za osnovna in 280 milijonov dinarjev za obratna sredstva. Za pokritje tako velike naložbe bo potrebno izdelati in oskrbeti realno in najugodnejšo finančno konstrukcijo.

Predvidevamo, da bo Železarna Štore morala sodelovati z lastno udeležbo vsaj 20 %, kar po eni strani zahtevajo sami zakonski predpisi za investicijska vlaganja, po drugi strani pa nam takšno možnost izkazuje tudi izračun naše ekonomske in finančne moči v naslednjih letih.

Določen del sredstev za nove naložbe pričakujemo na osnovi samoupravnega sporazumevanja in zakonskih obveznosti o združevanju sredstev proizvodnih organizacij združenega dela ter organizacij združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom proizvodov in storitev, pa tudi z možnostjo koriščenja odpravljenega državnega kapitala, ki je namenjen za razširitev proizvodnih zmogljivosti v črni metalurgiji. Za preostala potrebna sredstva predvidevamo koriščenje inozemskih komercialnih kreditov za vsvo uvozno opremo ter domače bančne kredite v okviru poslovne politike banke.

Viri potrebnih finančnih pokritij za investicijsko-razvojno obdobje 1976—1980, bi torej izgledali takole:

Vir	vrednost v milij. din	struktura v %
1. Lastna sredstva	25,6	22,3
2. Sovlaganja in državni kapital	21,0	18,4
3. Inozemski komercialni krediti	29,0	25,3
4. Bančni krediti	39,0	34,0
Skupaj	114,6	100,0

Kot že omenjeno, se vlagajo nova investicijska sredstva z namenom, da dosežemo materialno usklajeno in ekonomsko optimalno zaokroženo proizvodno celoto Železarne Štore, ki se kaže v postopnem premiku v kvaliteto in specializacijo proizvodnje z jeklarsko zmogljivostjo 210.000 ton surovega jekla in 45.000 ton različnih ulitkov. Tako obsežna investicijska vlaganja pa morajo vsekakor najti svoj odraz v izboljšanju finančnih rezultatov. Pričakujemo, da se bo celotni dohodek povečal od 963 milijonov dinarjev planiranih v letu 1975 na 2.500 milijonov dinarjev v letu 1980, kjer je vključena tudi proizvodnja traktorjev. Uspešnost naložb kažejo drugi podrobnejši ekonomski kazalci, ki so razvidni iz priložene strukture gospodarjenja po končanem srednjeročnem obdobju.

Gotovo ni potrebno posebej poudariti, da pomeni razvoj podjetja v obdobju 1976 do 1980 glede na obsežna investicijska dela zelo zahtevno nalogo, ki se postavlja pred temeljne organizacije združenega dela. Zato bo potrebno še posebno skrb posvetiti nadaljnemu pridobivanju in usposabljanju strokovnih delavcev, ki bodo sposobni izvesti in doseči najboljše rezultate investicijskih naložb.

KOMERCIALNI VIDIK SREDNJEROČNEGA NAČRTA

Vsi ukrepi in aktivnost kolektiva za izboljšanje posameznih gospodarskih pokazateljev in zlasti povečanje posameznih vrst proizvodnje, kot jih zajema program železarne za prihodnjih 5 let, morajo v socialistični družbi še prav posebej izhajati iz širših družbenih interesov, ki se zrcalijo na tržišču. Pri tem ne gre samo za to, da sledimo potrebam zgolj s povečevanjem proizvodnje izdelkov, ki jih primanjkuje, temveč, da kot večja slovenska organizacija združenega dela, ki je združila svoje napore še z ostalimi podjetji v SZ, predstavlja skupaj z njimi eno od ključnih panog, na kateri bazira razvoj ostale industrije v SRS in SFRJ, razvijamo kvalitetno in tehnološko plat proizvodnje na znanstveni osnovi in s tem pomagamo vleči razvoj celotnega gospodarstva hitreje naprej. Tako izhaja naša tržna orientacija, ki jo tekoče analiziramo in tudi prilagajamo, iz naslednjih osnovnih vidikov:

— Proizvodnja jekla: upoštevajoč dosedanje usmeritev je potrebno tržišče založiti s kvalitetnimi nizkolegiranimi jekli, pri čemer je stremeti za izrabo vseh virov prodaje kovinsko-predelovalni industriji za dosego naslednje strukture:

STRUKTURA KVALITETE VALJANIH IZDELKOV

	1976		1978		1980	
	ton	%	ton	%	ton	%
Navadna ogljikova jekla	—	—	—	—	—	—
Kvalitetna ogljikova jekla	41.000	35,4	50.200	33,9	55.700	29,6
Kvalitetna nizko leg. jekla	40.000	34,5	48.000	32,4	62.000	33,1
Plemenita oglj. jekla	20.000	17,2	25.000	16,8	30.000	16,0
Plemenita nizko leg. jekla	15.000	12,9	25.000	16,9	40.000	21,3
Vse valjano skupaj:	116.000	100,0	148.200	100,0	187.700	100,0
Od tega:						
Vlečeno jeklo	3.000	—	7.000	—	9.000	—
Brušeno jeklo	2.000	—	5.000	—	6.000	—
Jeklovlek skupaj:	5.000	—	12.000	—	15.000	—
Delež jeklovleka	4,3 %		8,1 %		8,0 %	

Proizvodnja bo usmerjena predvsem na naslednjo uporabo:

Za vzmeti, za prekovanje, za mehansko obdelavo raznih konstrukcijskih delov, za obdelavo na avtomatih, za posebne gradbene profile, za profile specialnih oblik, torej za področja, ki so potrebna razviti industriji. Našemu podjetju pa ta proizvodnja ob dobrem delu in moderni tehnologiji lahko zagotovi izboljšanje akumulacije. Temu cilju je namenjeno tudi trikratno povečanje sedanje proizvodnje hladnega preoblikovanja (brušeno in vlečeno jeklo).

— Livarska proizvodnja:

Bolj kot samo povečanje proizvodnje je potrebno preoblikovati sedanjo strukturo in razdrobljenost proizvodnega asortimenta in trajno zagotoviti ter utrditi položaj vodilne kvalitetne livarne na Slovenskem. Prav tako se kažejo kot osnovni motiv prodaje visoko kvalitetni livarski izdelki, ki naj zagotovijo višjo akumulativnost, da bomo v stanju držati korak z vedno novimi tehnološkimi dosežki. Naši sedanji tržni stiki pa tudi potrebe omogočajo zelo hitro spremembo v nakazani smeri, vendar pa vlada na tržišču zelo močna konkurenca v obliki novonastajajočih modernih livarn, zaradi česar bomo primorani na intenzivno poslovno aktivnost, dobro in stalno kvaliteto, solidno izvrševanje rokov ter specializacijo in mednarodno udejstvovanje.

Zelo pomembno za uresničitev velikopoteznejše livarske proizvodnje je vsekakor povezovanje prodaje s kooperacijo z renomiranimi domačimi in evropskimi potrošniki, kar nam bo dalo dolgoročno gotovost, prav tako pa bo za izvedbo specializacije potrebno privabiti interes partnerjev na sodelovanje in mednarodne oblike financiranja.

— Poslovna usmerjenost na trgu:

Nove ustavne določbe nam dajejo možnost, da na domačem trgu dosežemo trajnejše poslovne odnose z zainteresiranimi grupacijami proizvajalcev, kar nam zagotavlja, da bo srednjeročni načrt realno izvedljiv in člen v nadaljnjem razvoju naših hotenj. Na slovenskem prostoru se

kaže problem v slabi kvalitetni razvitosti predelovalcev, kar bo terjalo od nas še povezovalje in uskladitev srednjeročnih programov.

Naše nacionalno gospodarstvo in prav tako razsežnost našega podjetja ne more hitro napredovati brez tesne povezave s svetovnim gospodarstvom. Odvisnost od uvoza in možnost specializacije pri prodaji smo v načrtu tudi primerno upoštevali.

INVESTICIJSKA DEJAVNOST

Značilnost srednjeročnega plana je:

1. pokritje potreb z lastnim vložkom za valjarje;
2. uporaba tekočega grodlja v livarnah;
3. povečanje stopnje predelave veljarskih in livarskih proizvodov;
4. povečanje blagovne proizvodnje;
5. preusmeritev v kvalitetnejši asortiment proizvodnje;
6. uvedba sodobne tehnologije.

Za realizacijo načrtovanega so potrebna nova vlaganja, tako za novogradnje kot za rekonstrukcijo obstoječih proizvodnih obratov.

TOZD I — 114. panoga

Povečanje proizvodnje surovega železa zahteva dograditev druge sinterne ponovce na aglomeraciji. S tem bo zagotovljen 10% delež aglomerata v vsipu. Za izboljšanje ekoloških razmer bo zgrajena čistilna naprava za dimne pline.

Proizvodnja jekla se poveča do višine, da krije potrebe vložka za obstoječe in rekonstruirane kapacitete valjarn. Zgrajena bo nova elektrooblačna peč s pripadajočo čistilno napravo. Peč bo imela kapaciteto 130—140 tisoč ton letno. Zgraditi bo potrebno tudi skladišča in bunkerje za ferolegure in ostale dodatke. Dopolniti je opremo v sami jeklarni in v skladišču starega železa.

Obstoječa valjarna I se bo rekonstruirala oziroma nadomestila z novimi napravami za letno kapaciteto 90.000 ton za proizvodnjo raznih profilov. V pripravi vložka so predvideni novi čistilni stroji za brušenje gredic, v adjustaži pa žarilna peč, aparati za kontrolo kvalitete, tehtnice itd.

Obrat jeklovlek se bo povečal z nabavo novih strojev za brušenje in vlečenje. Nabavljeno bo enovtično ogrodje za valjanje nesimetričnih profilov. Celoten obrat se bo preselil iz sedanjih začasnih prostorov v nove prostore.

TOZD II — 117. panoga

Kapacitete v livarnah sive litine se dopolnijo z dograditvijo novih agregatov, ki bodo omogočali načrtovano spremembo v tehnologiji in povečano proizvodnjo. Dogradila se bo nova priprava peska, avtomatska kaluparska linija in novi tehnologiji ustrezne metalurške peči.

V obratu mehanske obdelave se bo nabavilo nove stroje za obdelavo odlitkov. Povečanje obdelave odlitkov je predvideno v taki meri, da sedanji prostori ne bodo zadoščali in je predvidena izgradnja novih proizvodnih prostorov.

TOZD III — Energetika

Postavitev dodatnih talilnih agregatov v livarnah in jeklarni II ter razširitev obsega proizvodnje v ostalih obratih zahteva znatno razširitev energetskega omrežja in naprav.

Izgradnja daljnovoda 110 kV Podlog—Štore, transformatorske postaje, razširitev oziroma izgradnja nove mešalne postaje za plin in skladišče plina. Nadalje povečanje kapacitet v kompresorski postaji in črpalnišči. Planirana je razširitev kotlarne s postavitvijo novih kotlov.

Za izboljšanje ekoloških razmer je predvidena izgradnja čistilnih naprav. Za vodo v Štore I in razširitev čistilne naprave v Štore II, nadalje izgradnja čistilnih naprav za zrak, na aglomeraciji, livarni I in razširitev v jeklarni II.

TOZD IV — Vzdrževanje in transport

Vzdrževanje in transport je bilo v okviru 47 natečaja skromno zastopano iz znanih razlogov. Da bi nadoknadili zamujeno, je v tem planu predvidena izgradnja ustreznih prostorov za vzdrževalne službe kot tudi nabavo opreme in ustreznih transportnih sredstev. Povečalo se bo omrežje industrijskih tirov in cestišč, posebno za povezavo med obrati Štore I—Štore II.

Predvidena je tudi izgradnja ustreznih skladišč za nabavno-prodajno službo.

TOZD V — Stanovanjska izgradnja

Na osnovi sedaj veljavnih smernic ter zakonskih določil in družbenih dogovorov na področju stanovanjskega gospodarstva, predvidevamo reševanje stanovanjskih zadev z izgradnjo novih stanovanj ter dajanjem kreditov za individualno gradnjo.

Iz naših sredstev bomo letno pridobili 35 stanovanj. Pričakujemo, da bodo naši delavci pridobili stanovanja oziroma stanovanjsko pravico iz občinskega solidarnostnega sklada vsaj v 15 stanovanjih letno. Z danimi krediti za individualno stanovanjsko gradnjo ter adaptacije bo predvidoma rešilo v tem obdobju svoj stanovanjski problem 110 delavcev. Iz povedanih podatkov izhaja, da bo naša delovna organizacija v srednjeročnem obdobju 1975—1980 tako z družbenimi sredstvi kot sredstvi naših delavcev rešila 350 delavcem stanovanjski problem.

Dodatno k programu gradnje družinskih stanovanj se pripravlja program reševanja samskih stanovanj z izgradnjo novega samskega doma na Lipi.

TOZD VI — Družbena prehrana in rekreacija

Z izgradnjo tovarne traktorjev je potreben v Štorah II nov bife, ki bo izdelan tako, kot je bife v valjarni II, zgraditi pa bo treba tudi pomivalnico posode.

Po dograditvi novega samskega doma v Štorah je potrebno povečati kapacitete v kuhinji in obstoječo jedilnico.

V domu železarjev na Teharjih bomo pristopili k sanaciji kuhinje, skladiščnih prostorov, sanitarij in prenočitvenih kapacitet.

V srednjeročnem obdobju bomo dogradili prvo fazo rekreacijskega centra na Teharjih z izgradnjo odprtega bazena. V januarju 1975 bo dokončan projekt za rekreacijski center Tratno, nato pa se bomo odločili, kako bomo pričeli z etapno gradnjo. V počitniškem domu na Rabu bo potrebno poiskati najustreznejši in najcenejši način rešitve povečanja kapacitet. Na osnovi potreb pa se bomo vključili tudi s sofinanciranjem izgradnje skupnega počitniškega doma Slovenskih železarn, ki je predviden v Baški na otoku Krku.

RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Kot za ostali dve železarni, velja tudi za našo železarno imperativ v kvaliteti in finalizaciji proizvodnje. Tako politiko, oziroma usmeritev razvoja narekuje brez dvoma sam zemljepisni položaj železarne kot take, problemi surovin in problematika delovne sile v naši republici. Zato mora imeti naše raziskovalno delo isto smer, tj. prispevati k oplenitvenemu finalizaciji naših proizvodov, tako glede kvalitete, tehnologije in ekonomike.

Naše delo mora biti predvsem usmerjeno v dopolnjevanje obstoječih procesov, tehnologij, slediti trendom razvoja, da bi bili v vsakem času sposobni izbirati in upeljevati v naše obrate čim bolj racionalne postopke, rešitve itd. Pri projektiranju novih obratov, oddelkov in naprav, mora oddelek izbrati, določiti najbolj sodobne, ekonomične in primerne postopke za naš proizvodni program.

Vendar vse zgoraj našteje naloge ne bo mogoče izvajati, realizirati v celoti, če ne bomo pravočasno uspeli organizirati sektor in dopolniti vrste s potrebnim številom strokovnih sodelavcev. Naj navedemo kot primer, da tehnologov in raziskovalcev za 114. panogo trenutno sploh nimamo. To nezasedenost raziskovalcev se delno lahko reši z teamskim delom, kjer posamezni strokovnjaki iz proizvodnih obratov lahko uspešno sodelujejo pri raziskavah.

Kljub temu pa bo morala biti politika kadrovske službe in nas vseh, da vrzeli v sektorju nadomestimo in skratka popolnimo raziskovalne vrste.

Pred nami je veliko odgovornih nalog, mnogo nerešenih problemov, katere moramo sproti reševati in odstranjevati; samo po taki poti lahko pričakujemo uspeh.

TALILNICE

Naloge in problemi, ki nas čakajo na področju talilništva v naslednjih petih ali šestih letih, so ogromne in osnovne važnosti za naše železarne. Kot prvo naj omenimo proizvodnjo surovega železa, kjer je treba nenehno delati v pogledu kvalitete, zasledovati ekonomičnost proizvodnje in dokončno rešiti še nekatere probleme, kot so povečanje proizvodnje na 55.000 t letno in upeljati bolj racionalni, ekonomični in industrijsko bolj primeren način odžveplavanja.

Primarna naloga oddelka in obratovodstev pa je in bo, koriščenje čim večjega deleža grodlja v tekoči obliki za proizvodnjo.

Na področju proizvodnje jekla pa čaka oddelek kot operativne sodelavce iz jeklarne vrsta pomembnih problemov in nalog, kot so postopno osvajanje tehnologije izdelave vseh vrst legiranih jekel, ki jih ima železarna v svojem programu, tako na elektrooblačni peči, kot tudi na konti napravi. V vseh topilnicah usmerjati raziskave tako, da bi povečali proizvodnjo, znižali porabo osnovnih surovin in energije ter povečali izplene.

VALJARNIŠTVO IN HLADNA PREDELAVA

V sedanji fazi razvoja in naslednjega obdobja moramo usmeriti raziskovalno dejavnost v valjarnah na tehnološke izpopolnitve v cilju povečanih količin, širjenja asortimana na legirana jekla in posebno specialnih profilov. Izdelati študije za optimalno predelavo celotne količine jekla, predvidenega v srednjeročnem programu, tj. 200—220.000 ton.

Na področju termične obdelave tehnološko dopolniti sedanje kapacitete in predvideti nove, ki bi nam omogočile realizacijo predvidenega kvalitetnega asortimana proizvodnje. Pri hladni predelavi delati predvsem na optimalni pripravi vložka, tj. uvajanje peskanja, izpopolnitvi luženja, uvajati termično obdelavo in končno, nove postopke same predelave.

LIVARSTVO

Na področju 117. panoge bodo razvojne naloge usmerjene k dvema osnovnima ciljema, in sicer:

Uvajati mehanizacijo in avtomatizacijo v proizvodni proces z namenom zniževanja lastne cene proizvodnje in skozi oplemenitve programa odpirati pot proizvodni na funkcionalno zahtevnejše področje. Širiti uporabo cementne tehnologije oblikovanja do največje možne mere. Tukaj se pričakuje občutne prihranke, ki bodo imeli vpliv na končno lastno ceno proizvoda.

Pomembno bo nadaljnje delo na področju proizvodnje valjev, pri čemer je potrebno širiti sedanji program tudi na področje, kjer danes nismo prisotni. Pri valjih je pomembna utrditev sedanjih vložkov, kakor tudi izbire novih vložkov za nove vrste proizvodov.

SOCIALNO-KADROVSKA POLITIKA

1. S srednjeročnim razvojnim programom je potrebno v TOZD in OD s stalno sistematično in načrtno samoupravno akcijo zagotavljati zadovoljevanje kadrovskih potreb in zagotoviti izdelavo metodologije za vsestranski razvoj sposobnosti delovnih ljudi in možnosti za njihovo splošno, strokovno in družbeno izobraževanje in usposabljanje.
2. Zaposlovanje nove delovne sile je treba tesno vezati v okvir vsakoletnega družbenega planiranja, stalno izboljševati kvalifikacijsko strukturo zaposlenih, omejiti fluktuacijo delovne sile na minimum ter stalno poglobljati strokovni izbor delovne sile in skrbeti za spremljanje strokovnega razvoja delavcev na delovnih mestih.

- Uveljaviti je treba doslednejšo preventivno zdravstveno zaščito, poglobiti poznavanje varstva pri delu, zmanjšati odsotnosti z dela zaradi nesreč pri delu, invalide je treba načrtno zaposlovati na ustreznih delovnih mestih ter skladno z zaščito na delovnih mestih in z zboljševanjem delovnih pogojev urediti priznavanje delovne dobe s povečanjem (beneficirana delovna doba).
- Vzpodbujati je treba oblikovanje celovitega sistema vzgoje in izobraževanja skladno s potrebami letnega in srednjeročnega gospodarskega načrta, upoštevajoč potrebe po splošni, strokovni in družbeni izobrazbi ter se vključiti v medsebojno povezanost samoupravnih interesnih skupnosti s področja kadrovskega zavedanja. Do sedaj uveljavljene oblike in metode dela je treba razvijati naprej, programe izobraževanja pa dopolniti z izobraževanjem na delovnem mestu ter z družbeno-ekonomskim in družbenopolitičnim izobraževanjem.
- Izdelati je treba srednjeročni plan stanovanjske izgradnje ter natančneje opredeliti možnosti izgradnje družbenih (družinskih in samskih stanovanj) in zasebnih gradenj. V prikazu stanovanjske izgradnje je treba vključiti možnost pridobitve stanovanj iz združenih sredstev in iz sredstev solidarnostnega sklada.
- Na področju družbenega standarda je treba razen stanovanjske izgradnje in družbene prehrane zajeti še športno-kulturno aktivnost in kulturno-prosvetno dejavnost. V okviru zadovoljevanja rekreacijskih potreb je treba urediti in povečati kapacitete planinskega doma na Svetini, doma počitka na Rabu in razviti možne oblike rekreacije na bodočem akumulacijskem jezeru Tratna. V rekreacijo je treba vključiti zamenjavo počitniških kapacitet v rekreacijskih centrih doma in v tujini.

POLITIKA NAGRAJEVANJA

- S politiko nagrajevanja je v naslednjem srednjeročnem razvojnem obdobju treba zagotoviti doslednejše nagrajevanje po delu. Osnova takega stimulativnega nagrajevanja je v realizaciji letnih gospodarskih načrtov, ki bi naj zagotovili dobiček, da bi si delavci lahko zagotovili zadovoljevanje individualnih, splošnih in skupnih potreb v planiranem obsegu.
- Na področju delitve dohodka in osebnega dohodka je treba stalno dopolnjevati ustrezne samoupravne sporazume ter v politiko nagrajevanja stalno vnašati družbene smernice ter težiti k temu, da bi realni osebni dohodki skladno s povečano produktivnostjo naraščali letno za 3% na zaposlenega člana v TOZD oziroma DO Železarne Štore.
- V navedenem srednjeročnem razvojnem obdobju je treba zaključiti z izdelavo makro in mikro organizacije, izvesti sistemizacijo delovnih mest ter v sistemu nagrajevanja preiti na analitično oceno delovnega mesta.

Predlog gospodarskega načrta za leto 1975

KOMERCIALNA POLITIKA

PRODAJNA POLITIKA

1. Prodaja gotovih izdelkov v prihodnjem letu je po obsegu sicer nekoliko manjša, saj znaša v primerjavi z letošnjim letom le 95,7% po količini, in sicer zaradi reducirane proizvodnje v valjarni I.

Po vrednosti bo znašal obseg prodaje 966.958.000 din, kar je v odnosu na letošnje leto za 17,8% več. Povečanje po vrednosti gre deloma na račun izboljšanja kvalitete asortimana pri TOZD I, medtem ko pri TOZD II predvsem na račun povišanja cen, zlasti na izvozu.

2. Delež izvoza bo od skupno prodane količine znašal 15,8%, po vrednosti pa 18,2%. Po tonaži znižujemo izvoz v primerjavi z letošnjim letom za 20,6%, medtem ko cena izvoza naraste na 127,2%, kar kaže na nadaljnje plemenitenje izvoženega asortimenta. Skupna vrednost izvoza je predvidena z 10.366.800 dolarji, kar predstavlja v primerjavi z letošnjim letom indeks 101.

3. Pri izvozu je potrebno obdržati sedanjo višino prodajne cene kot spodnjo mejo, izpod katere ne bomo izvažali. Prav tako je potrebno težiti k skrajšanju plačilnih rokov in zagotoviti kar najbolj tekoče priteknanje plačil.

4. Prodajna orientacija mora biti usmerjena v sporazumevanje z grupacijami porabnikov ki so dolgoročno zainteresirani z odvzemanjem naših izdelkov, ki pa so tudi pripravljeni na udeležbo pri nadaljnji izgradnji naših kapacitet.

5. Prednost pri zaključevanju pogodb in sprejemanju naročil morajo poleg lastnih potreb imeti tisti kupci, ki kupujejo najbolj rentabilne izdelke in so istočasno dobri plačniki. Podjetja, združena v Slovenskih železarnah imajo pri oskrbi pod enakimi pogoji prav tako prednost.

6. Antiinflacijska borba v našem kolektivu mora biti zajeta tudi v naši prodajni politiki in pri politiki formiranja prodajnih cen. Prejato se je v preteklosti dogajalo, da smo vse naše težave in neučinkovitosti enostavno vkalkulirali v ceno in problem smo za nekaj časa rešili. Prizadevanja za boljše produktivnost, bolj smotrno organiziranost proizvodnje in večjo tehnizacijo, ki naj prevzame breme napore namesto človeka, vse to je potrebno čvrsto povezati s politiko cen, katera naj bo nadaljevanje omenjenih naporov, da se prizna našemu kolektivu objektivno nujen del vrednosti skupno ustvarjenega produkta. Pri proizvodih, kjer smemo prosto formirati cene, je zato

- V sistem nagrajevanja je treba vgraditi možnosti za takšno nagrajevanje strokovnjakov iz neposredne proizvodnje, da ti ne bi odhajali izven neposredne proizvodnje ter zagotoviti možnost dodatnega nagrajevanja na ključnih delovnih mestih za deficitarne poklice.

SKUPNA PROIZVODNJA 1976-1980

Obrat	1976	1977	1978	1979	1980
Elektroplavž	47.000	47.000	50.000	55.000	55.000
Jeklarna I	25.000	—	—	—	—
Jeklarna II	70.000	140.000	170.000	190.000	210.000
Valjarna I	17.000	17.000	—	—	—
Valjarna II	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Valjarna III	—	—	50.000	65.000	90.000
Jeklovlek	5.000	8.000	12.000	15.000	15.000
TOZD I	264.000	312.000	382.000	425.000	470.000
Livarna I	25.000	23.000	22.600	21.500	23.500
Livarna II	10.000	11.000	12.000	12.000	14.000
Livarna III	—	—	5.000	6.000	8.000
Obdelovalnica valjev	3.500	4.000	5.000	5.800	7.000
Obdelovalnica litine	2.000	2.000	4.000	4.000	5.000
TOZD II	40.500	40.000	48.600	49.300	57.500
PODJETJE	304.500	352.000	430.600	474.300	527.500

BLAGOVNA PROIZVODNJA 1976-1980

Obrat	1976	1977	1978	1979	1980
Elektroplavž	16.600	18.200	17.700	22.700	19.700
Valjarna I	14.200	14.200	—	—	—
Valjarna II	96.800	91.300	86.200	82.700	82.700
Valjarna III	—	—	50.000	65.000	90.000
Jeklovlek	5.000	8.000	12.000	15.000	15.000
TOZD I	132.600	131.700	165.900	185.400	207.400
Livarna I	17.800	16.100	13.000	10.900	10.400
Livarna II	7.200	8.200	10.100	10.100	11.800
Livarna III	—	—	1.000	2.000	3.000
Obdelovalnica valjev	3.000	3.500	4.500	5.200	6.400
Obdelovalnica litine	2.000	2.000	4.000	4.000	5.000
TOZD II	30.000	29.800	32.600	32.200	36.600
PODJETJE	162.600	161.500	198.500	217.600	244.000

potrebno vsa povečanja cen nabavljenih surovin, takoj zajeti v sporazumih za prodajne cene.

7. Predvidena akumulativnost prodaje izdelkov je pogojena s pravočasnim izvrševanjem pogodbenih obveznosti in prav tako z nenehnim analiziranjem novonastalih tržnih možnosti, katere morajo predhoditi vsem večjim poslovnim odločitvam.

NABAVNA POLITIKA

1. Glede na veliko navezanost našega podjetja na uvoz surovin in pomožnih materialov in potrebo po specializaciji proizvodnega programa ter doseganju mednarodno merljive kvalitete je predlagan obseg uvoza 14.200.000 dolarjev kar je v primerjavi z letošnjim letom ca 40% več. Dejanska količina uvoza bo predvidoma nekoliko manjša, vendar ima na višino uvoza zelo velik vpliv bistveno povišanje cen.

2. Stalno pomanjkanje vseh vrst surovin in repromateriala na jugoslovanskem tržišču povzroča znatne utesnitve pri izboljševanju učinka v proizvodnji. Zato je racionalno stimulirati proizvodnjo s prilagoditvijo optimalnih zalog najbolj kritičnih materialov, na bolj zanesljivo — višjo raven od dosedanjo.

3. Zaradi pomanjkanja deviz je potrebno pri enaki in ustrezni kvaliteti stremeti za nabavo materialov iz domačih izvorov.

4. Nivo nakupnih cen bo predvidoma za večino naših surovin še imel nadalje tendenco porasta, vendar pa ne pričakujemo takšnih skokov kot letošnje leto. Sporazume za cene odnosno pogodbe je zaključevati na čim daljše roke, kar pa ne velja za uvoz grede in starega železa, kjer pričakujemo obratno situacijo.

5. Zaostritev nelikvidnosti v gospodarstvu bo v prihodnje terjala od podjetja zelo gospodarno ravnanje in angažiranje finančnih sredstev pri čemer je potrebno nadaljevati letošnjo politiko najemanja najcenejših izvožno-uvoznih kreditov.

6. Dinamika dobave surovin naj bo usklajena s potrebami, razkladalnimi zmogljivostmi in pa transportnim režimom, ki predstavlja v podjetju ozko grlo.

LIKVIDNOST POSLOVANJA

Zagotovitev tekoče likvidnosti je predpogoj za pravočasno preskrbo z repromateriali in prav tako garancija, da pri poslovanju ostajamo v okvirih finančnih sposobnosti. Vsi sektorji so dolžni slediti sprotim ukrepom posebne komisije za likvidnost, kajti na tak način bomo najbolj tvorno sodelovali pri zmanjševanju inflacijskih tendenc v gospodarstvu.

Dosedanja praksa je pokazala, da je neobhoden za tekoče izvrševanje gotovinskih plačil pritok denarnih sredstev v višini ca. 40% od celotne plačane realizacije, pri čemer je všteti tudi izvoz. Ostali del finančnih obveznosti je poravnati z ostalimi oblikami brezgotovinskega prometa.

PROIZVODNA POLITIKA

1. Cilj proizvodnje je — proizvesti vsaj za 5% višjo blagovno proizvodnjo in povečati storilnost.
2. Proizvajati bo potrebno takšne izdelke po količini in kvaliteti, ki bodo usklajeni z naročili in nabavnimi možnostmi polizdelkov (gredice).
3. V obratih, ki so že proizvodno utečeni, se planira do 3% povišanje proizvodnje nasproti doseženim v preteklem letu. V obratih, ki so še iztrošeni ali pri napravah v obratih, ki so šele začele obratovati, se planira nižja zmogljivost.
4. V obratu valjarna I se preide od troizmenskega na dvoizmenski način dela in to iz razlogov pomanjkanja delovne sile, iztrošenosti osnovnih sredstev in pomanjkanja surovega jekla zaradi zmanjšane proizvodnje v jeklarni I.
5. Planirane porabe materialov, surovin, pripomočkov, orodij in energije morajo biti nižje ali vsaj enake kot dosežene v letu 1974. Tudi zaposleni morajo biti v okviru dosežkov v letu 1974.
6. Izkriščenje proizvodnih naprav mora biti čim večje.
7. Delovne naprave morajo biti, tako dnevno kot mesečno oziroma letno enakomerno obremenjene ves čas v okviru 42-urnega tednika in skladno z ostalimi določili ustreznih pravilnikov.
8. Uporabljati v čim večji možni meri tekoči gradelj z namenom ekonomizirati potrošeno energije in zvišati kvaliteto.
9. Z mehanizacijo in ustreznim nagrajevanjem povečati storilnost na težkih in zdravju škodljivih delovnih mestih.

SKUPNA IN BLAGOVNA PROIZVODNJA — 1975

OBRAT	SKUPNA	BLAGOVNA
Elektroplavž	47.000	28.000
Jeklarna I	24.000	—
Jeklarna II	55.000	—
Valjarna I	17.000	14.200
Valjarna II	80.000	78.000
Jeklovlek	4.200	4.200
TOZD I	227.200	124.400
Livarna I	25.300	20.100
Livarna II	6.600	5.080
Obdelovalnica valjev	2.500	2.100
Obdelovalnica litine	920	920
TOZD II	35.320	28.200
PODJETJE	262.520	152.600

ENERGETSKA POLITIKA

SMERNICE

Glede na »napeto« energetsko bilanco v republiki v letu 1975 bo potrebno pri gospodarjenju z energijo v našem podjetju predvsem podvzeti naslednje:

- Elektroenergijo (metalurško) trošiti čim bolj racionalno in prvenstveno tam kjer nam daje vložena kWh največji dohodek.
- Skrbeti moramo za čim boljše izkoriščenje zmogljivosti, kontinuiteto in kvaliteto in s tem izkazovati nižjo specifično potrošnjo elektroenergije (elektro jeklarne, TH-peč).
- Pri plinski energiji in tekočih gorivih moramo glede na predvideno pomanjkanje uvesti racionalnejšo uporabo potrebnega tehnološkega ogrevanja predvsem v livarnah.

Prav tako je potrebno »slepo kurjenje« reducirati na minimum.

- Prav tako je potrebno bolj organizirano in usklajeno programirati predvidene zastoje, obratovanja ob praznikih, prostih sobotah in nedeljah in to tudi z energetskega vidika. To velja za osnovne kot za ostale energetske vire.

- V programskem delu je potrebno usmeriti politiko v energetiki ob upoštevanju nihanja oskrbe tako električne energije, plina in mazuta.

- Aktivirati je potrebno novo kotlarno in ustaviti obratovanje zastarele in proizvodno drage stare kotlarne.

- V polni meri si moramo prizadevati, da povečamo rezervoarski prostor za tekoči plin.

- Nadaljevati moramo akcijo čiščenja odpadnih voda (zmanjšanje pretoč. količin = energija) in čiščenja dimnih plinov (jeklarna II).

- Detaljneje analizirati tekočo potrošnjo po TOZD, potrošnih mestih in sproti izvajati dopolnitve, korekcije in izboljšave za zmanjšanje porabe energije.

FINANČNA IN INVESTICIJSKA POLITIKA

1. Investicijsko-finančna politika je planirana tako, da se ohranja likvidnost poslovanja OZD.

2. Stopnja amortizacije je planirana večja od minimalne, da se zagotovijo finančna sredstva za nabavo novih osnovnih sredstev.

3. Z ozirom na postavljene zahteve obratov so finančna sredstva amortizacije mnogo prenizka, zato se bo financiranje v prihodnjem letu nanašalo le na najnujnejše potrebe, da se omogoči redna proizvodnja in zadosti zahtevam Sanitarne inšpekcije glede čiščenja zraka in vode.

4. Prednost pri investiranju bo imela energetika, da se s tem zagotovi redna oskrba obratov z energetskimi mediji (plin). Velika finančna sredstva bodo vložena v čistilne naprave.

5. Nadalje so predvidene investicije v obrate, ki bodo dali v najkrajšem času največji finančni uspeh ali pa pocenili proizvodnjo.

6. Del finančnih sredstev iz predvidene amortizacije pa je namenjen zamenjavi dotrajalih osnovnih sredstev v proizvodnih obratih.

VZDRŽEVANJE IN TRANSPORT

V TOZD »ViT« si bomo v naslednjem letu prizadevali za naslednje koncepte:

1. Da politiko vzdrževanja usmerimo na optimizacijo planiranih remontov posameznih proizvodnih naprav tako, da s preventivnimi posegi zmanjšamo riziko v času obratovanja zaradi nepredvidenih okvar.

2. Se nadalje krepi in razvijati plansko preventivne principe pri nadaljnji unifikaciji rezervnih delov in sestavov ter zagotoviti optimalne zaloge.

3. Nadaljevati prizadevanja za delitev dela in odgovornosti s specializacijo posameznih strokovnih področij ter tako doseči pozitivne kvalitete premike pri vzdrževanju.

4. Z nadaljnji organizacijskimi predpisi utrditi in dopolniti organizacijo vzdrževanja, opredeliti mejna področja in funkcionalne zveze.

5. Z intenzivnim investicijskim vlaganjem zagotoviti skladen razvoj vzdrževalno-transportne službe, izboljšati pogoje dela in materialno bazo za doseganje boljših učinkov v vzdrževanju, izboljšati kvaliteto in strukturo transporta in postopoma izločiti zastareli ozkotirni promet ter zmanjšati naporno fizično delo s primerno sodobno mehanizacijo.

6. Izvršiti nadaljnje premike v strukturi delovnih sredstev in delovne sile tako, da bo dana funkcionalna možnost za vzdrževanjem in transportom zagotoviti nemoten potek proizvodnje.

7. Se naprej razvijati vse možne principe nagrajevanja po rezultatih dela.

8. Zagotoviti materialno bazo in ostale pogoje za nadaljni razvoj in krepitev delavskega samoupravljanja.

RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Srednjeročni program, ki je v izdelavi, bo predložen službam podjetja konec naslednjega tedna, t. j. do 23. t. m.

Za prihodnje leto predvidevamo naslednjo osnovno dejavnost in sicer:

1. Razvijati raziskave v talilniških obratih z namenom povečanja proizvodnje, znižanja specifične porabe osnovnih surovin in zvišanja izplena.

2. Nadaljevati s proizvodnjo specialnega železa, sposobnega za proizvodnjo sferilitine. Pri tem predvsem zasledovati ekonomičnost proizvodnje in dokončno rešiti odprte probleme kot so vsebnost fosforja, titana in žvepla v železu.

3. Osvajanje legiranih jekel v elektro-jeklarni in na konti napravi po programu, ki ga je izdelal sektor z vodstvom TOZD I.

4. Razvijati proizvodnjo novih izdelkov, kot so odlitki za Fiat, osvajanje programa za KVA kaluparski stroj, zoženje asortimana odlitkov in končno širjenje specialnih profilov v valjarnih.

5. Utrditi vložek za proizvodnjo trdih valjev z namenom znižanja izmečka in izboljšanja kvalitete.

6. Postaviti učinkovito tehnološko kontrolo proizvodnih procesov z namenom stabilizacije proizvodnje, kvalitete in izplena.

7. Nenehno delati na zamenjavi surovin, predvsem domačega izvora za uvozno.

8. Pospešiti racionalizatorsko dejavnost in isto pravilno nagrajevati.

9. Sodelovanje z energetske službo T III v zvezi reševanja problematike varstva okolja — ozračje, odplake.

10. Nenehno spremljati stanje nezdov v delovni organizaciji in z namenom, da z vzpostavitvijo učinkovitih ukrepov in organizacije znižamo število nezdov na normalno stanje.

11. Uskladiti interne predpise z zahtevami novega zakona o varstvu pri delu.

12. Utrditi novo organizacijo sektorja, ki je sedaj v teku, da bi mogla že delovati preko celega leta 1975.

RAZVOJ SAMORPRAVLJANJA IN SAMOUPRAVNEGA POVEZOVANJA

Predlog tega programa je bil oblikovan na osnovi dogovora in usklajevanja med predsednikom komisije za normative akte, predsednikom DS DO, predsednikom aktiva ZSMS DO in predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

1. Poglobiti samoupravljanje tako v medsebojnih organizacijah združenega dela, kot tudi v organizaciji združenega dela z nadaljnjim približevanjem ustavnim določilom. Potrebno je preiti na ugotavljanje realizacije in materialnih stroškov v temeljnih organizacijah, da bi tako ob proizvodnih rezultatih temeljne organizacije imele možnost natančnejšega vpogleda v poslovne rezultate lastnega dela in s tem možnost popolnejšega odločanja.

2. Aktivno je treba delovati v samoupravnih interesnih skupnostih in tako prispevati svoj delež k nadaljnjemu razvoju celotnega gospodarstva in družbe.

3. Temeljne organizacije združenega dela in delovna organizacija Železarna Store se bodo v interesu krepitev ekonomskega razvoja povezovale z ostalimi nosilci gospodarskega in družbenega razvoja v občini in regiji.

4. Preko naših delegatov vplivati pri izpeljavi določil resolucije o ekonomskem razvoju SR Slovenije v letu 1975, da bo ta v skladu tudi z našimi širšimi interesi.

5. Preko delegatskega sistema delovati na izdelavo srednjeročnega programa razvoja Slovenije za obdobje 1975—1980.

6. V okviru samoupravnega sporazumevanja je potrebno doseči enakopravnejšo delitev obremenitev za pokrivanje stroškov vseh dejavnikov splošne in skupne porabe.

7. Železarna naj v okviru Slovenskih železarn in Združenja jugoslovanskih železarn še nadalje deluje v smeri večje specializacije in delitve dela in sodeluje na izdelavi srednjeročnega razvoja črne in barvaste metalurgije za razdobje 1975—1980.

PREDLOG GOSPODARSKEGA NAČRTA 1975

SOCIALNO-KADROVSKA POLITIKA

1. Stevilo zaposlenih je treba obdržati na sedanji ravni, izboljšati je treba izobrazbeno (kvalifikacijsko) strukturo zaposlenih in znižati fluktuacijo.

2. Uveljaviti je treba doslednejšo preventivno zdravstveno zaščito zaposlenih, zmanjšati število odsotnosti z dela zaradi nesreč pri delu in omogočiti invalidom delo na ustreznih delovnih mestih (določitev takih delovnih mest, izgradnja oziroma ustanovitev delavnice za invalide).

3. Izdelati je treba srednjeročni plan stanovanjske izgradnje in natančneje finančno opredeliti izgradnjo stanovanj v družbeni lasti (družinska, samska, stanovanja solidarnostnega sklada, adaptacije) in zasebnih stanovanj. Kot prioriteta naloga mora biti povečanje števila samskih stanovanj. Zajeti je treba tudi stanovanjski fond iz solidarnostnega sklada in iz združenih sredstev za stanovanjsko izgradnjo.

4. Povečati je treba napore za hitrejšo osvajanje znanja iz varstva pri delu ter povečati vlaganja na delovnih mestih za odpravo težkega in napornega dela ter v skladu s tem urejevati vse potrebno v zvezi s priznavanjem zavarovalne dobe s povečanjem (beneficirana delovna doba).

5. Naprej je treba razvijati že uveljavljene oblike in metode izobraževanja s tem, da je treba program izobraževanja dopolniti z izobraževanjem ob delu ter z izobraževanjem iz družbeno-ekonomskega in družbenopolitičnega področja.

6. Na področju družbenega standarda je razen že omenjenih oblik (stanovanjska izgradnja, prehrana) treba naprej razvijati že uveljavljene oblike športno-kulturne rekreacije s tem, da se ta program dopolni z dejavnostmi s kulturno-prosvetnega področja.

POLITIKA NAGRAJEVANJA

1. Z gospodarskim načrtom za leto 1975 in z njegovo realizacijo je treba zagotoviti tak odstotek porasta dohodka, da bo ta omogočal realizacijo planirane individualne, splošne in skupne porabe.

2. Sprejeti (skleniti) je treba takšen nov samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnega dohodka za črno in barvasto metalurgijo, ki bo omogočal doslednejše nagrajevanje v skladu z rezultati dela in ga uveljaviti v praksi.

3. Interni sistem je treba spriti usklajevati z družbenimi smernicami, pri tem pa skrbeti za porast OD v skladu s povečano produktivnostjo z upoštevanjem porasta življenjskih stroškov tako, da bi realni porast OD na zaposlenega vsako leto znašal 3 %.

4. Pri sprejemanju in potrjevanju programov samoupravnih interesnih skupnosti za splošno in skupno porabo ter preko zastopstva delegatov je treba doseči, da bodo prispevne stopnje z upoštevanjem stopnje inflacije ostale na letošnji ravni.

5. Istočasno z izdelavo makro in mikro organizacije je treba delati na sistemizaciji in analitični oceni delovnih mest in to delo na ravni TOZD in sektorjev tam, kjer bo že mogoče, v letu 1975 zaključiti.

6. V sistemu nagrajevanja je treba dopolniti delitvena razmerja in jih uskladiti z organizacijskimi spremembami.

7. Proučiti in vpeljati je treba možnost napredovanja na delovnem mestu na osnovi uspešnosti pri delu zaradi zadržanja strokovnjakov v neposredni proizvodnji in vnesti možnost dopolnilnega nagrajevanja za deficitarne poklice na ključnih delovnih mestih.

POLITIKA NA PODROČJU ORGANIZACIJE

1. Tudi v letu 1975 bo v Železarni v veljavi 42-urni tednik, ki je že uveden, z opredeljenimi prostimi sobotami.

2. Z letom 1975 bo izdelana in uveljavljena nova organizacijska struktura DO, ki izhaja iz uveljavljanja ustavnih dopolnil; poseben poudarek je na ustreznih medsebojnih odnosih med TOZD in OSS.

Da bo zagotovljena samostojnost in odgovornost posameznih TOZD, se bodo vse zahteve in predlogi TOZD sistematično in strokovno obdelali v skladu z že sprejetima organizacijskima predpisoma. Obenem bodo obnove tudi vsi opisi delovnih mest.

3. V letu 1975 bodo končana dela na področju planiranja in obračuna stroškov proizvodnje, ki bo v celoti preneseno na računalnik, kar bo omogočalo hitrejšo in boljše proizvodne in poslovne odločitve.

4. Izdelani bodo poslovnik za vse organizacijske enote ter organizacijski predpisi, ki bodo zagotovili učinkovit informacijski sistem.

DELOVNI KOLEDAR 1975

Mesec	Štev. dni	Prazniki	Nedelje	Sobote		Dnevi	
				proste	delovne	delovni	plačani
januar	31	1., 2.	5., 12., 19., 26.	11., 18., 25.	4.	22	24
februar	28	—	2., 9., 16., 23.	8.	1., 15., 22.	23	23
marec	31	—	2., 9., 16., 23., 30.	8., 22., 29.	1., 15.	23	23
april	30	—	6., 13., 20., 27.	19., 12., 26.	5.	23	23
maj	31	1., 2.	4., 11., 18., 25.	3., 17., 31.	10., 24.,	22	24
junij	30	—	1., 8., 15., 22., 29.	21., 28.	7., 14.	23	23
julij	31	4., 22.	6., 13., 20., 27.	5., 19., 26.	2.	22	24
avgust	31	—	3., 10., 17., 24., 31.	9., 16., 30.	12., 23.	23	23
september	30	—	7., 14., 21., 28.	13., 20., 27.	6.	23	23
oktober	31	—	5., 12., 19., 26.	4., 11., 18., 25.	—	23	23
november	30	1., 29.	2., 9., 16., 23., 30.	22.	8., 15.	22	24
december	31	1.	7., 14., 21., 28.	6., 13., 20., 27.	—	22	23
Skupaj	365	9	52	33	17	271	280

BESEDA MLADIH

Dne 29. 10. je bila III. izredna seja predsedstva mladine železarne. Zbrali smo se v sejni sobi valjarne II in razpravljali o naslednjem dnevnem redu:

1. Predsednik Edo Lorger je podal nekaj misli o poteku in kvalitetnem zaključku seminarja na Bledu 18. in 19. 10. 1974.

2. Povezava MŽ s tovarno Lisca iz Sevnice. Na nivoju Železarna—Lisca bomo pripravili čajanko. Dogovorili smo se, da bomo skupno razpravljali o vsestranski problematiki (kadrovska, stanovanjska itd.) in sklenili sodelovanje v kulturnem življenju (plesi, manifestacije ...).

3. Obletnica reorganizacije mladine. V povezavi s sindikatom, ZK in borci bomo priredili ples pri Mlinarjevem Janezu.

4. Priprava sprejema novih članov mladincev za sprejem v ZK.

Vsak sekretar TOZD bo pripravil kandidate po vseh predpisih in načelih neodstopanja od statuta ZK Jugoslavije do 29. novembra 1974, ko bo sprejem. V TOZD in OSS bo potrebno organizirati

aktiv mladih komunistov. Poslovnik dela bosta pripravila Korošec in Božiček.

Program za leto 1975 pa je na svoji IV. seji pripravilo predsedstvo ZSM ZS. Seja je bila 8. 11. ob 13. uri v prostorih komiteja.

Točke dnevnega reda so zajemale program za izobraževanje, kulturo, športne igre in rekreacijo. Za vsako točko posamezno pa smo si zadolžitve med seboj razdelili.

Sklenili smo, da bomo v letu 1975 pripravili dva seminarja v okviru podjetja Železarne Store ter imeli delegata za seminar novinarjev. Na kulturnem področju se bomo organizirali čim bolje, kajti moramo priznati, da je sedaj kulturna dejavnost v Stora delno izumrla. Pripravili bomo kviz, koncert, družbene prireditve in podobno.

Prihodnje leto bomo organizirali tradicionalno majsko srečanje v okviru ZP SZ, sodelovali na majskih igrah v okviru občine in na drugih športnih prireditvah.

b. u.

DOKONČATI IDEJO

Bilo je v četrtek 24. 10. 1974, ko smo se dopoldne odpeljali trije mladinski predstavniki iz Železarne Store proti Sevnici.

Zadali smo si nalogo, da se srečamo z mladimi delavci v tovarni »LISCA«.

Sprejeli so nas v odlično urejeni recepciji, polni mehkih fotelov in zelenja. Bili smo prav presenečeni nad urejenostjo tovarne in obenem skromnostjo mladih delavcev, ki smo jo pozneje spoznali.

Predstavljeni smo bili štirim predstavnikom štirih TOZD in predsedniku mladine FELICIAN ALBINU.

Povedali so nam, da njihova mladinska organizacija deluje v povezavi s sindikatom podjetja.

Kadre, prav tako kot mi, izobražujejo na seminarjih. Imeli so delegata na IX. kongresu ZSMS v Moravcih, kjer je iznesel njihove probleme in uspehe, ki so jih dosegli.

V tovarni »LISCA« v Sevnici je zaposlenih okrog 700 ljudi in po 200 v dveh obratih izven Sevnice (Senovo). Od tega je 3/4 mladih. Njihovo delo poteka v dveh izmenah. Prav to in pa, da so odvisni od prevoznih sredstev, so problemi, na katere se navezujejo vsi ostali problemi organiziranosti mladih v tovarni. Mladi so med delovnim časom močno vezani na delovne norme in težje najdejo čas za razgovore in sestanke.

Kljub težavam, ki jih spremlja-

jo na vsakem koraku, so lepo organizirani na področju športa, kulture, v družbenopolitičnem delu itd. Med drugim so uvedli dopolnilno osnovno šolo. S pravilnikom podjetja imajo določeno tako, da dobijo za izpite študijski dopust.

Vsako leto imajo nekaj športnih tekmovanj, dobro je organizirana ženska rokometna ekipa. Tekmujejo v kegljanju (imajo novo štiristezno kegljišče). Pripravljajo razne pohode. Prav v teh dneh so se udeležili pohoda po poteh Milana Majcena in Jančija Mevžla. Tekmujejo tudi v šahu, malem nogometu, streljanju z zračno puško in kolesarjenju.

Primanjkuje jim športnih objektov, težave imajo, ker je igrišče preveč zasedeno. Pričakujejo pa, da bo kmalu urejen urbanistični načrt Sevnice in potem si bodo lahko uredili svoj športno-rekreacijski center. Vsako zimo se sestajajo na Lisci, kjer imajo organizirano smučarsko šolo in tekmovanja.

Tudi na kulturnem področju so aktivni. Vršijo že priprave za prihodnje leto, ko bodo imeli 75-letnico obstoja tovarne.

Čeprav je struktura dela mladega železarja v popolnem nasprotju z delom mladega proizvajalca v tekstilni tovarni, se vendarle srečujemo s podobnimi problemi in imamo enake težnje — saj se mladi kot taki ne razlikujemo.

Dogovorili smo se, da bomo sodelovali na seminarjih, na sejah in si s skupnimi idejami zagotavljali čim večje zaupanje pri generaciji pred nami. Izmenjavali si bomo izkušnje na področju družbenopolitičnega dela, organizirali skupne izlete itd. Če bo mogoče, se bomo pomerili na športnem področju, prav tako pa bomo sodelovali v kulturnem življenju (kviz).

Ko bomo prihodnje leto organizirali izlet, si bomo izbrali skupno pot — skupni cilj, se tam med seboj spoznali, si izmenjali spomin-ska — simbolična darila in tako sklenili pobratinstvo. Upamo, da se bodo naše ideje lahko čim prej realizirale in da nam bo sodelovanje v resnici doprineslo kvalitetne rezultate.

Nada Bohorč

Pomanjkanje delavcev — malo drugače

ALI JE POVEČANJE ŠTEVILA ZAPOSLENIH RES NASA EDINA DOLGOROČNA REŠITEV?

Že dalj časa poslušamo vse glasnejše pripombe na račun pomanjkanja delavcev in tako naprej, zaradi katerega ne dosegamo boljših proizvodnih rezultatov. Nekatere TOZD so še posebno glasne, vztrajne in tudi prepričane, da je zlasti pri njih pomanjkanje delavcev zavora v proizvodnji. Pri tem pa niti najmanj ne dvomim, da se ta problematika in v tem trenutku tudi tako kaže. Problem si skušam osvetliti predvsem z dolgoročnejšega vidika in kot je zastavljeno vprašanje v podnaslovu.

Poglejmo najprej še nekaj dejstev! V letošnjem letu se je zaposlenost v naši republici povečala tako v gospodarstvu (za 4,4%) kot v negospodarstvu (za 5,7%). Kljub temu, da se je delovna storilnost povečala za okrog 6%, še vedno ni takšna, kot smo jo navajeni videti in slišati v razvitih državah. Če k temu prištejemo še izredno slabo le 60% izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti, še vedno šepajočo organizacijo dela, sodelovanje mnogih organizacij združenega dela na meji racionalnosti, potem se ne smemo več čuditi, da naše gospodarjenje ne prinaša večjih učinkov. Prav v zadnjem času ugotavljamo, da se mnoge naloge iz resolucije o družbeno-ekonomskem razvoju za letošnje leto, proti-inflacijskega programa in resolucije X. kongresa ZKJ o ekonomski stabilizaciji ne uresničujejo dosledno. Strukturna nesorazmerja v proizvodnji ter med potrošnjo in proizvodnjo se ne zmanjšujejo. Zakonske in

samoupravno dogovorjene obveznosti organizacij združenega dela so letos na splošno večje kot lani, kar je tudi vplivalo na reproduktivno sposobnost gospodarstva. Na dlani je, da vedno večje poseganje v dohodek organizacij združenega dela še bolj krepi inflacijsko obnašanje.

Ena izmed poglavitnih zavor za večjo delovno storilnost je in ostane ekstenzivno zaposlovanje. Pri tem pa moramo računati še na to, da smo »doma« že skoraj popolnoma »posrkali« vire novih delavcev, pri čemer je za nas še zlasti problemsko zanimiva »akcija 2220 novih delovnih mest za Kozjance« (glej DELO z dne 15. oktobra oziroma prilogo h kadrovskemu poročilu za člane DS DO). Zaradi ekstenzivnega zaposlovanja smo daleč od izboljševanja kadrovske strukture (kvalifikacijskega sestava) zaposlenih, kar ugotavljamo tudi za našo delovno organizacijo. Cezmerno zaposlovanje priučenih in nepriučenih delavcev povzroči, da ostaja v proizvodnji in pri novoustvarjeni vrednosti v njej pretirano visok delež »živega dela«, kar je zopet zavora pri izboljševanju strukture dela in razlog prepočasemu, nenergičnemu izboljševanju tehnične in tehnološke opremljenosti dela (delovnih mest). Vrednost ekstenzivno povečane proizvodnje je, hočemo ali nočemo priznati, rešitev le od danes do jutri ali drugače povedano: življenje iz rok v usta!

Pot do večje proizvodnje, večjega dohodka bi nas morala voditi prek moderne tehnologije, boljše organizacije dela, boljše kadrovske sestave in večje delovne storilnosti. Poudariti je treba, da je

ekstenzivno zaposleni delavec neznanško drag, da kdove koliko dohodka ponavadi ne ustvari in veliko vprašanje je, če ga sploh dovolj, da se iz njega pokrijejo vse tiste obveznosti, ki so nanj kaj kmalu »pripete« (npr. stanovanja, otroško varstvo, šolski prostor itd.). Pri tem pa najbrž ni treba še posebej opozarjati na hude probleme, ki lahko nastopijo ob nenadnem padcu stopnje gospodarske rasti in se naenkrat pojavijo »odvečni delavci«. K sreči se tudi v naši sredini slišijo resni opomi-

ni v tem smislu: ne ustvarjamo lastne inflacije (osebnih dohodkov) na račun ekstenzivnega zaposlovanja nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev!

In čisto na koncu!

Vse pogosteje se slišijo glasovi, naj bi bilo leto 1975 »inovacijsko leto« — leto izumov in tehničnih izboljšav. Resno dvomim, če smo na tem področju prišli tako daleč, da ne bi mogli iti še naprej. Pa ne tako počasi!

Mitja Umnik

Smo postali vodopivci?

LETNI PLAN PORABE PITNE VODE SMO ŽE V AVGUSTU PREKORACILI ZA 7%

Komisija za gospodarjenje v TOZD ENERGETIKA je na svoji 3. redni seji prišla do zanimive in obenem zaskrbljujoče ugotovitve: že konec avgusta smo za 7% prekoračili letni plan porabe pitne vode.

Najbrž je vsakomur jasno, da prekoračene količine nismo popili, saj gre samo pri 7% prekoračitve za okrog 15.000 kubičnih metrov vode. Po ceni 2,10 din za

kubični meter je to okrog 3 stare milijone, vendar ne smemo pozabiti, da je avgust šele osmi mesec v letu.

Vodstvo TOZD ENERGETIKA je takoj sprejelo ustrezne ukrepe, vendar brez sodelovanja vseh TOZD, obratovodstev in ne nazadnje vseh zaposlenih vidnejših rezultatov ne bo. Iz nezaprlih in pokvarjenih ventilov bo še naprej odtekala voda, račun pa bo vztrajno naraščal: po 2,10 din za vsak kubični meter ...

čič-ko

Zopet SOS

TOKRAT ZA SKLADIŠČENJE STAREGA ŽELEZA V PRVIH DEVETIH MESECIH SMO PLAČALI SKORAJ 3-KRAT TOLIKO VOZOVNE STOJNINE KOT V VSEM LANSKEM LETU

IZ poročila, ki ga je na željo DS TOZD proizvodnja 114. panoge izdelala transportna služba delovne organizacije je razvidno, da znašajo vozovne stojnine za devet mesecev letošnjega leta nekaj več kot 180 starih milijonov. V primerjavi s celotnim lanskim letom je to povečanje za 183%! Iz omenjenega poročila je možno razbrati, da tudi v naslednjih mesecih ni pričakovati zmanjšanja vozovnih stojnin.

Kje so vzroki? Poročilo nam pove, da je vzrokov več, vendar predstavlja »levji delež« raztovarjanje in skladiščenje starega železa. Že prèd leti obljubljeni novi žerjav smo v »Samcu« sicer namestili, sedaj pa se pojavlja cel kup novih težav: nosilci proge so preslabotni, preslab je dovod električne energije itd.

Iz razprav na sejah nekaterih samoupravnih organov je mogoče razbrati, da tudi nov žerjav ne bo več bistveno vplival na čas raztovarjanja. Potrebno je razmisliti o še enem žerjavu in o novem deponju za staro železo — potem naloženi vagoni ne bodo več čakali tudi po nekaj tednov ...

čič-ko

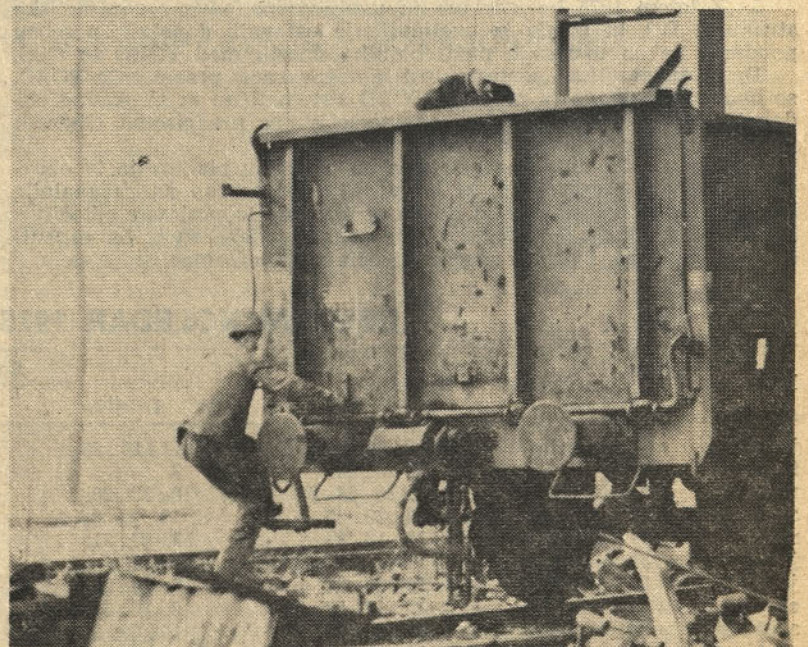
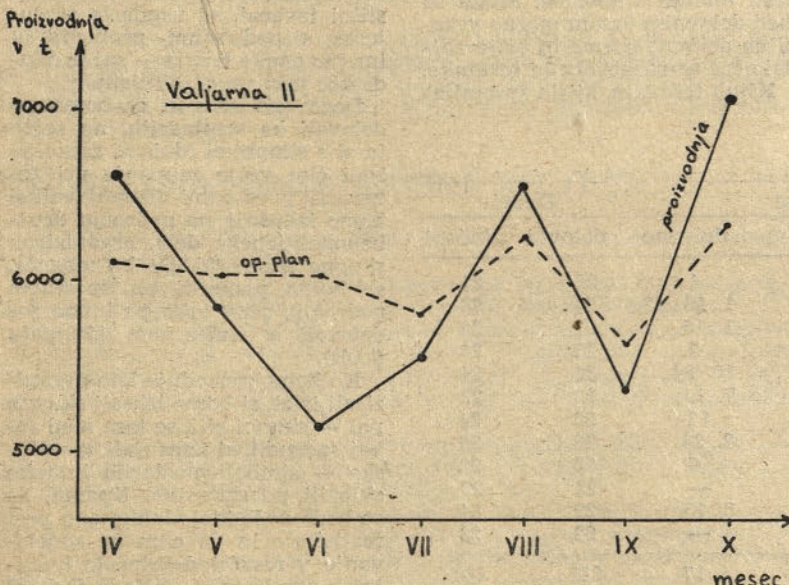
Valjarskih 7000 ton

Nova izmena prihaja na delo. Na grafikonu je zapisano, da so sodelavci na prejšnji izmeni prevaljali 150 ton. Poprijeti bo treba, če nočejo zaostati za sodelavci. Če se bo proti zaključku izmene izkazalo, da bi lahko »potolkli« stari rekord izmene, bodo napeli vse sile.

To se v valjarni II dogaja vsak dan. Kljub vročini, ropotu, prahu, in vsem, kar spremlja tako delo. Po starem izreku »zrno do zrna...« se dosežki seštevajo in končni uspeh raste.

Ta majhen izseček iz valjarskega vsakdanjega utripa sem zapisal zato, da bomo lažje razumeli radost valjarjev ob dosežku prejšnjega meseca: prevaljali so preko 7.000 ton. Prav je, da valjarjem čestitamo in složno pohitimo novim dosežkom nasproti.

čič-ko

Prispela je nova pošiljka starega železa. Pohiteti je treba, da ne bo šlo kaj uporabnega v peč. Če se bo tako »razkladanje« nadaljevalo, bodo stojnine manjše ... (Foto: Ivačić Zdravko)

VARUJMO ZELENE POVRŠINE

Da bi se ustvarili pogoji za rekreacijo prebivalcev, zavarovala zemljišča in vodni tokovi pred škodljivimi klimatskimi in drugimi vplivi, zavarovala stanovanjska območja pred hrupom ter drugimi škodljivimi vplivi prometa in industrije ter da bi se zagotovil estetski videz mesta in naselij, je potrebno redno urejati, varovati in vzdrževati zelene površine. S ciljem ureditve teh zadev je Skupščina občine Celje sprejela ODLOK O UREJANJU, VZDRŽEVANJU IN VARSTVU ZELENIH POVRŠIN V OBČINI CELJE. Ker je ta dejavnost stvar vseh občanov, slehernega posameznika in ne samo določenih specializiranih služb je potrebno, da se z vsebino tega odloka seznanijo vsi občani.

Za zelene površine po tem odloku se štejejo: javni parki, nasadi, drevoredi in zelenice, skupine gozdnega drevja na površini do 5 arov; gozdovi s posebnim namenom in tista zemljišča, ki se po zakonu o gozdnih štejejo za gozdne površine, posamezne skupine dreves in posamezno za naravno okolje pomembno drevje, zelene površine v stanovanjskih naseljih, zelenice ob javnih komunikacijah in vodnih površinah, ob spomeniških in zgodovinskih objektih ter posameznih turističnih in drugih javnih objektih, kopalniških, športna in otroška igrišča, šolski vrtovi in pokopališča.

Urejevanje in vzdrževanje zelenih površin, ki so javnega pomena izvaja po pooblastilih oziroma pogodbi izvršnega sveta občinske skupščine za to usposobljena organizacija združenega dela.

Zelene površine, ki so družbena lastnina, niso pa javnega pomena, urejajo in vzdržujejo tiste organizacije oziroma organi, ki takšno zeleno površino upravljajo.

Zelene površine, ki so v lasti občanov, urejajo in vzdržujejo njihovi lastniki oziroma uporabniki na svoje stroške.

Za zagotovitev ureditve zelenih površin bo v bodoče potrebno k investicijsko tehnični dokumentaciji pred izdajo gradbenega dovoljenja predložiti tudi ureditveni in zasaditveni načrt zelene površine, kakor tudi predračun stroškov. Brez teh dokumentov gradbenega dovoljenja za objekt ne bo mogoče dobiti. To določilo pa ne

velja za individualno stanovanjsko gradnjo, vendar morajo graditelji zelene površine, ki so v njihovi lasti urediti v skladu z lokacijsko dokumentacijo.

Izvajalci gradbenih del morajo ob izkopu gradbene jame najprej odstraniti plodno zemljo v celotni debelini ter jo deponirati na primernem kraju ali pa jo uporabiti za izboljšanje neplodnih zemljišč. Prav tako mora izvajalec gradbenih del med gradnjo zavarovati dreve in okrasno grmičevje. Vzdrževanje zelenih površin obsega negovanje in obnavljanje gozdnega, sadnega in okrasnega drevja, grmičevja, cvetličnih nasadov, trat in podobno; vzdrževanje in obnavljanje pešpoti, ograj, inštalacij, klopi in opreme; varstvo zelenih površin pred poškodbami in boleznimi.

Odlok nadalje vsebuje določbe o kazenskih sankcijah, in sicer je lahko kaznovana za prekršek pravna oseba z denarno kaznijo od 2.000 do 15.000 din, odgovorna oseba pa 500 do 5.000 din v primeru, če ne vzdržuje zelene površine tako kot določa ta odlok, če brez dovoljenja seka, obsekuje ali odstranjuje dreve z zelene površine ali če brez dovoljenja spreminja namen zelene površine.

Z denarno kaznijo od 500 do 5.000 din se kaznuje za prekršek pravna oseba, njena odgovorna oseba pa od 100 do 500 din v primerih, če pri gradbenih delih ne odstrani plodne zemlje ter če ne zavaruje pred poškodbami drevja in okrasnega grmičevja in v primerih, če nima estetsko urejenega vrta.

Posameznika pa lahko z denarno kaznijo 100 din takoj kaznuje občinski komunalni inšpektor ali delavec občinske straže v primeru, če:

- lomi dreve ali grmovje, trga cvetlice, hodi, parkira in vozi izven urejenih in dovoljenih poti;
- poškoduje žive meje ob javnih poteh;
- prevrača ali prestavlja klopi, zaščitne ograje ali cvetlične posode, naprave za igranje otrok ali druge naprave na zelenih površinah;
- pušča živali na zeleno površino, meče papir in odpadke, odmetava smeti, obrezano šibje in podobno na zelene površine, pušča odpadno vodo na zelene površine.

ŠOLA IN DOM

OSNOVNA ŠOLA — STARŠEM

Učno-vzgojni uspehi

Na osnovni šoli v Štorah so imeli 12. novembra 1974 že prvo redovalno konferenco. Prva redovalna konferenca pokaže osnovne karakteristike določene šolske generacije za določeno šolsko leto. Zato na eni strani učitelji, na drugi pa starši težko in s strahom pričakujejo učno-vzgojne rezultate prve konference. Lahko zapišemo, da so bili s prvo letošnjo redovalno konferenco na osnovni šoli zadovoljni, saj se je v celoti učni uspeh nasproti lanskem letu dvignil za skoraj celih 5%. Tako je bilo v prvi konferenci kar 90,1% uspešnih učencev. Razumljivo je, da so razlike med posameznimi razredi. Tako je na razredni stopnji učni uspeh preko

96% pozitivnih, na predmetni stopnji pa le slabih 84%. Učitelji so na konferenci ugotavljali, da se med slabšimi učenci pojavljajo skozi vsa leta skoraj isti učenci. To je dokaj žalostno zlasti še zaradi tega, ker so na šoli velike možnosti, zlasti še v okviru podaljšanega bivanja in dopolnilnega pouka, da bi si lahko popravili ocene. Da bi te slabše učence pritegnili, so se na šoli dogovorili, da bodo okrepili predvsem delovne ali učne skupine v posameznih oddelkih (skupina boljših učencev bo skrbela za skupino slabših), zaostriili obvezno prihajanje v varstvo in k dopolnilnemu pouku ter se še bolj čvrsto povežati s starši.

Ob dobrem učnem uspehu, s katerim so zadovoljni učitelji in

verjetno večina staršev, pa moramo zapisati še eno razveseljivo vest. V prvi redovalni konferenci je bil z ukorom kaznovan samo en učenec. Tako se je k dobri učni rezultatom pridružil tudi izredno lep vzgojni uspeh.

Vpis v prvi razred

Na osnovni šoli v Štorah so imeli 18., 19. in 25. novembra, v Kopolah 20., na Teharjah 21. in na Svetini 22. novembra vpis novincev. Povedati moramo, da je bil letošnje leto vpis nekoliko bolj skromen od preteklega leta, pa bi to priliko izkoristili, da bi obvestili vse, da je še vedno možen naknaden vpis. Na šoli so vpisovali otroke rojene leta 1968 in pogojno januarja, februarja in marca 1969. Vpis moramo zaključiti zaradi skorajšnjega pričetka male šole.

Obisk sekretarjev na šoli

Sekretarji občinskih komitejev ZK naše regije so v okviru seminarja, ki ga je organiziral CK ZKS obiskali tudi številne delovne organizacije. Eden izmed obiskov je bil posvečen tudi

osnovni šoli v Štorah. Sekretarji so bili z delom učiteljev in OZK na šoli izredno zadovoljni. Poudarili so, da so prizadevanja za pravilne medsebojne odnose med delavci in starši zgledni in bi jih delavci in starši vzgledni in bi jih zato morali v takšnem okviru negovati na vseh šolah. Na razgovoru so se pogovorili tudi o sodelovanju v kraju in ugotovili, da so kljub intenzivnosti še velike možnosti. Delavci na šoli so se strinjali s takšno delovno usmeritvijo.

Prva govornilna ura

V torek, 5. novembra 1974 smo organizirali prvo govornilno uro po novem. Tako je bilo najprej predavanje tovariša ravnatelja o vzgoji za samoupravo, zatem pa so se starši pogovorili individualno z razredniki oziroma tistimi učitelji, ki so jih potrebovali. Moramo povedati, da ni nihče pričakoval tako lepega obiska na ta dan, saj se je samo predavanja udeležilo več kot 250 staršev. Naslednji torek bo namesto predavanja ob 16. uri v telovadnici koncert moškega komornega zborra iz Celje.

SAMOPRISPEVEK

OBVESTILA TAJNISTVA SKLADA ZA GRADNJO OSNOVNIH ŠOL IN VZGOJNOVARSTVENIH ZAVODOV OBČINE CELJE — OKTOBER 1974

Dotok denarja je reden in zadovoljiv. Do 30. septembra t. l. se je v skladu nabralo 18.800.000 din. To je seveda več kot smo načrtovali (višanje osebnih dohodkov), v resnici pa komaj krijemo stroške, ki naraščajo še hitreje kot osebni dohodki. Ne gre samo za podražitve, ampak tudi za številna nepredvidena dela že pri pripravi za gradnjo in seveda še zlasti ob zaključkih gradenj. Da navedemo samo nekaj primerov: kabiranje visokonapetostnega daljnovoda v Vojniku, prestavitev kanala na Polulah in zahteva globokega temeljenja zaradi slabe nosilnosti tal, samostojen objekt butan-propan plinske postaje na Otoku in razni zahtevni priključki za objekt (vodovod, kanalizacija, elektrika, centralna kurjava). Ze to naštetu presega dva milijona nenačrtovanih izdatkov.

Realizacija plana. Po zapisanih obljubah pred referendumom in po občinskem odloku na osnovi tega moramo letos dograditi šolo na Otoku, prizidek s telovadnico v Vojniku in vzgojno-varstveni zavod v Štorah.

Plan smo presegli. Pričel se je pouk v novi osnovni šoli Slavko Šlander na Otoku v Celju, v nekaj mesecih bomo imeli otvoritev prizidka in telovadnice v Vojniku ter vrta v Štorah. Slednji je večji za 20 odstotkov — že to je presežek. V naših naporih za čim hitrejšo gradnjo, kar je tudi najbolj rentabilno, pa je največji uspeh skorajšnja otvoritev telovadnice pri šoli XIV. divizije v Dobrni.

Družbi in delu smo predali novozgrajeno osnovno šolo Slavko Šlander (4.100 m² stavbne površine za 720 učencev). Pri ureditvi okolja pa še sodelujejo z delom in sredstvi Zveza združenj borcev NOB z odborom za postavitve spomenika Slavku Šlandru (predsednik Franc Rojšek) in Skupščina občine Celje. Spomenik izdeluje kipar Janez Pirnat in bo no-

vembra postavljen. V sami šoli pa so sodelovali z delom in denarjem za vzporedne dejavnosti Mestna hranilnica Celje — Ljubljanska banka (direktor Aleksander Videčnik) za PIONIRSKO HRANILNICO, Partizanska knjiga, Ljubljana (direktor Milko Stofla) za PIONIRSKO PAPIRNICO IN KNJIGARNO, zdravstveni dom Celje, TOZD dispanzerske službe (predstavniki za mladinsko zdravstvo dr. Dušan Lovrenčič) za PIONIRSKO ZOBNO ABMULANTO.

Družbi in delu tudi predajamo telovadnico pri osnovni šoli XIV. divizije na Dobrni (751 m²) TRI LETA PRED ROKOM — po sklepu skupščine in krajevnih delavnikov brez škode za ostale referendumske gradnje. V ta namen smo dosegli delni zamik plačila le nekaterih situacij in najeli smo kredit za opremo za pet referendumskih objektov.

V začetku 1975. leta bo otvoritev novozgrajenega prizidka s telovadnico (1.700 m²) v Vojniku in vrta v Štorah za 120 otrok. Začetek obeh gradenj se je zavlekel zaradi daljnovidov nad zemljiščem in zlasti za Štore velja, da je bilo več drugih težav do pridobitve gradbenega dovoljenja. V Štorah je tudi vse pripravljeno za dograditev 2. faze, oddelka za dojenčke. Učinkovito pomoč smo zabeležili s strani Železarne Štore in zaradi izredne učinkovitosti gradbenega odbora. Podatke o končni vrednosti posameznih objektov bomo posredovali javnosti in delegatom v naslednjih obvestilih. Otvoritveni slovesnosti za osnovno šolo Slavko Šlander in telovadnico pri osnovni šoli XIV. divizije na Dobrni bosta za praznik republike.

Príprave za gradnjo vrta na Lavi, prizidka pri osnovni šoli Franja Kranjca na Polulah potekajo normalno in v rokih. Z deli bomo pričeli še letos, če bo ugodno vreme. Za prihodnje leto pa je že izdelana »presoja lokacije« in »projektna naloga« za novo osnovno šolo (Zavod za napredek gospodarstva Celje), kar je že v razpravi pri strokovnjakih. Nova šola bo na Ostrožnem.

PO PLANINSKIH POTEH

TRIM-O NA DOLENJSKEM IN RAZMISLJANJA PRED LETNO SKUPŠČINO PD

19. oktobra, lepe sončne sobote, sem bila povabljena na TRIM-O, to je TRIM-Orientacija-Otočec (n Dolenjskem). Bil je to velik zbor pripadnikov raznih športnih društev od cicibančkov, mladincev, pripadnikov JLA, društev Partizan in drugih. Ker so bila tu množično zastopana tudi planinska društva iz raznih krajev in ker sem ob tej priložnosti zvedela mnogo planinskih zanimivosti, bi jih nekaj želela posredovati članom svojega PD.

Kdor je že kdaj sodeloval na TRIM tekmovanjih ve, kakšen je običajni postopek pri startu. Vpis, kontrolni karton, navodila itd. Mi smo vse to opravili na širnem travniku ob zeleni Krki v bližini gradu Otočec, kjer je bil START in CILJ te prireditve.

Na navodilih in orientacijskem lističu je pisalo, da moramo prehoditi sedem kilometrov poti. Prizanesljivo so nam domačini namigovali, da je zračne linije približno deset kilometrov, a po tleh jih bo nekako šestnajst. Menda so že takrat vedeli, da je pot dvakrat »zapeljana«. Pa nič zato. V tih urah jo je naša grupa po vseh pripetljajih le zmogla in se ob narasli, sumeči Krki vrnila na CILJ.

Trasa je bila res zanimiva: grički, doline, jase, cesta, potočki, močvirja, gobe in kostanj, vse to se je na poti pestro menjavalo. Zlasti veseli so bili tisti udeleženci, ki so zjutraj zlezli v »batariče«, kajti ko smo prišli v dolino ob Krki je bilo vode in blata kar preveč. Saj se je voda Krke šele umaknila nazaj v strugo, ko je v prejšnjih deževnih dneh tu preplavila vso okolico.

Toda nimam namena opisovati dogodkov s tega pohoda, ampak čisto nekaj drugega. V brošurah, ki smo si jih prisluzili skupaj s priznanji, značkami in toplim čajem, sem med drugim zasledila zanimive podatke iz planinske dejavnosti. Tako sem zvedela, da imamo Slovenci kar dvanajst planinskih transverzal. Poleg tega je tu zabeleženih še več zanimivih anketnih podatkov.

Izmed podrobnih navodil, kako naj se planinci pripravijo, opremijo in kako naj (ne) hodijo v hribe, mi je zlasti »padel v oči« preprosto in enostavno podan napotek: **KAKO HODIMO?** ... Čim večja je razdalja, ki jo nameravamo v enem dnevu prehoditi in čim večja je strmina, bolj moramo paziti na ekonomičnost hoje. Hoja bo ekonomična takrat, če bo tempo enakomerno umirjen. Prehiter začetni tempo in nenadni pospeški jemljejo dragocene sile, kar se kaj hitro maščuje. Najboljši regulator tempa je dihanje. Teško dihanje in močno sopenje sta zanesljiva znaka, da je treba tempo zmanjšati. V strm breg hodimo tako hitro, da lahko še dokaj normalno dihamo. Dihamo skozi usta in skozi nos. Eden največjih slovenskih alpinistov vseh časov, Jože Čop svetuje: **V BREG HODIMO VZTRAJNO, TODA LE TAKO HITRO, DA ČUTIŠ, DA BI LAHKO ŠEL SE HITREJE!**

Zelo pomembno je pravilno uravnavanje telesne temperature.

S hojo pričnemo zelo počasi in ko se čez nekaj časa ogrejemo, odložimo odvečno oblačilo. Odložimo ga, preden se pričnemo znajiti. Na počivališčih in cilju se zopet oblečemo, da se telo počasi ohladi.

Pri hoji navkreber se opiramo na čim večjo površino stopala. Hoja po prstih je veliko bolj utrudljiva. Pri hoji navzdol pa koraki ne smejo biti predolgi in združujoči, ker takšna hoja preveč utruja mišičevje nog. Koraki naj bodo zelo kratki, tekoči in sproščeni. Pri dolgotrajnejši hoji navzdol močneje zavežimo vezalke, da noga v čevljih ne sili naprej. Če tega ne bomo storili, lahko pričakujemo ožuljene prste.

Tempo hoje se naj ravnava po najslabšem hodcu v skupini. Ne priganjajmo počasnežev, kaj šele, da bi jih zmerjali ali smešili. Vsako priganjanje in smešenje ima največkrat prav obratni učinek. Skupina, ki se je **skupaj odpravila na pot, mora ves čas ostati skupaj**. Nikogar ne smemo pustiti zadaj.

Zahtevnejše pohode v planinah začnimo zgodaj zjutraj. Hoja v jutranjem hladu je veliko bolj prijetna in manj utrudljiva, kot v opoldanski vročini... In tako naprej, o planinskem bontonu (nepisanem), to je o kričanju in prepevanju v gorski tišini, o obzirnosti do drugih izletnikov, sama važna, osnovna navodila, ki jih stari gorniki sicer dobro poznajo, »mlajši« po stažu in letih pa zelo neradi poslušajo.

In mi? Kako in koliko smo se v dveh letih našega planinskega »staža« naučili vsaj »hoditi?« Zdi se mi, da še celo nekoliko manj »znamo«, kot v začetku, ali pa smo postali bolj korajžni in samozavestni.

Sedaj, ob koncu naše odborniške mandatne dobe, bo najbrž potrebno o tem še kaj razmisliti in tudi spregovoriti! Odbornik

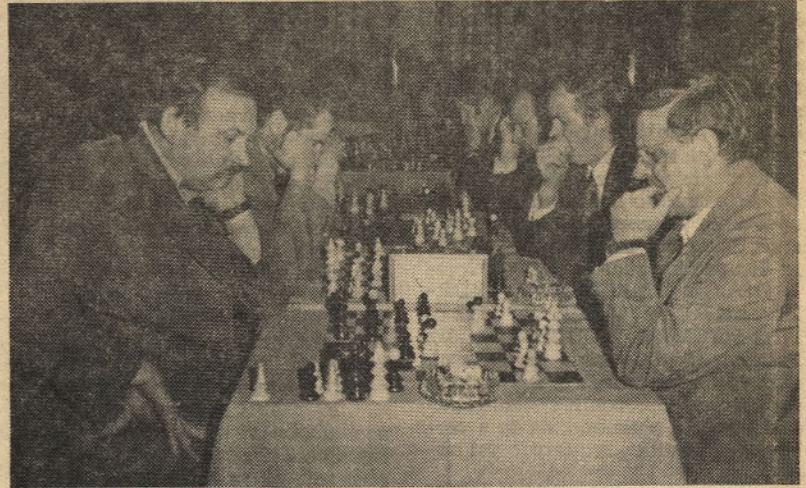
Skupni plasma medobratnega tekmovanja Železarne Štore za leto 1974

Tekmovanja so potekala celo leto v 10 panogah, in sicer: odbojka, namizni tenis, kegljanje na 50 lučajev, streljanje z zračno puško, streljanje z MK puško, plavanje, ribolov, mali nogomet, kegljanje v borbenih partijah in šahu. Tekmovanje je bilo tudi v smučanju, vendar ni bilo ocenjeno točkovno.

Vse dosežene rezultate smo točkovali in sedaj vam lahko posredujemo naslednji vrstni red: 1.—2. Mehanična delavnica 117 točk, 1.—2. Obdelovalnica 117 točk, 3. Livarna 110 točk, 4. OTK 107 točk, 5. Elek. delavnica 103 točke, 6. Uslužbenci 92 točk, 7. Jeklarna 86 točk, 8. Valjarna I 81 točk, 9. Valjarna II 47 točk.

Najboljše tri ekipe prejmejo denarne nagrade. Nada B.

ŠAH — medobratno tekmovanje

Dne 6. 11. 1974 je bilo izvedeno medobratno šahovsko tekmovanje naše železarne. Tekmovanja se je udeležilo osem obratnih ekip. Po sistemu vsaka ekipa z vsako, je bil končni vrstni red naslednji:

1. Uslužbenci 21 točk, 2. OTK 16 in pol točke, 3. Elektrodelaavnica 16 in pol točke, 4. Mehanična 16 točk, 5. Obdelovalnica 14 točk, 6. Jeklarna 12 točk, 7. Valjarna I 11 točk, 8. Livarna 5 točk.

Ekipe so bile štiričlanske. Najboljši rezultat na posameznih deskah so dosegli:

1. deska: Janežič (uslužbenci) 7 točk, 2. deska: Mikola (el. delavnica) 6 točk, 3. deska: Godunc (OTK) in Arzenšek (uslužbenci) 5 in pol točke, 4. deska: Sumej (el. delavnica) 6 točk.

Karel Janežič

Rezultati medobratnega tekmovanja v kegljanju in malem nogometu

Kegljanje

Medobratno tekmovanje v kegljanju v borbenih partijah se je vršilo dne 28. oktobra 1974 na kegljišču v Storah.

Nastopilo je 8 ekip in 58 posameznikov.

Ekipni plasman:

1. Uslužbenci 492, 2. Livarna 431, 3. Elektrodelaavnica 410, 4. Obdelovalnica 399, 5. Mehanična 380, 6. OTK 367, 7. Kalibrirnica 357, 8. Jeklarna 263 podrtih kegljev. Valjarna II se kegljanja ni udeležila.

Deset najboljših posameznikov: 1. Čagalj Jože 100, 2. Pipinič Jože 98, 3. Sivka Jože 97, 4. Kavka

Marjan 95, 5. Ludvik Eva 93, 6. Zorc Franc 93, 7. Grubnšek Franc 92, 8. Felicijan Marjan 92, 9. Emil Krajnc 91, 10. Kačičnik Alojz 91 podrtih kegljev.

Mali nogomet

Rezultati finalnega dela:

Elek. del. : Valjarna II 5:0 b. b., OTK : Uslužbenci 3:2, Mehanična : Jeklarna 4:3, Obdelov. : Livarna 3:1.

Končni plasman:

Obdelovalnica, Livarna, Mehanična, Jeklarna, OTK, Uslužbenci, Elek. delavnica, Valjarna II, Kalibrirnica.

Nada B.

Srečanje slovenskih železarn v kegljanju na Jesenicah

Tekmovanje se je vršilo v borbenih partijah ekipno moški in ekipno ženske, na Jesenicah v soboto 12. 10. 1974.

Udeležilo se je 6 moških in 3 ženske ekipe.

Skupni plasma moških ekip: 1. Železarna Jesenice 985, 2. Železarna Ravne 903, 3. Železarna Štore 800, 4. Žična Celje 765, 5. Tovil

Ljubljana 764, 6. Plamen Kropa 724, 7. Veriga Lesce 633 podrtih kegljev.

Skupni plasma ženskih ekip: 1. Železarna Štore 1215, 2. Žična Celje 1182, 3. Železarna Ravne 1150, 4. Železarna Jesenice 1140, 5. Metalurški center Ljubljana 776 podrtih kegljev.

Nada B.

ŠAH — metalurške igre

Dne 26. 10. 1974 je bilo v Radvljici ekipno prvenstvo slovenskih železarn. Med sedmimi ekipami je naša železarna osvojila pokal za doseženo tretje mesto.

Končno stanje ekip je bilo naslednje:

1. Železarna jesenice 20 točk, 2. Železarna Ravne 18 in pol točke, 3. Železarna Štore 13 in pol točke, 4. Veriga Lesce 13 in pol točke,

5. Plamen Kropa 9 in pol točke, 6. Tovil Ljubljana 7 točk, 7. Žična Celje 2 točki.

Naša ekipa je zbrala sicer enako število točk kot ekipa Verige, vendar je zasedla 3. mesto, ker smo dosegli več ekipnih zmag.

Za ekipo naše železarne so igrali: Janežič, Čagalj, Arzenšek in Diacci.

Karel Janežič

NEZGODE PRI DELU

V oktobru 1974 je bilo po obratih naslednje število nezgod pri delu:

Elektroplavž 2; Jeklarna 3; Valjarna I 4; Valjarna II 1; Jeklovlek 1; Kalibrirni oddelek 1; Livarna I 3; Livarna II 3; Obdelovalnica valjev 1; Mehanična delavnica 1; Promet 1; Ekspedit 2; Stanovanjska enota 1; ostali 1. Skupaj: 25.

Brez nezgod pri delu so bili naslednji obrati oziroma oddelki: Modelna mizarna, Obdelovalnica litine, Energetski obrat, Merilna služba, Elektroobrat, Razvojni oddelek in Gostinska enota.

Na poti na delo in z dela je bilo prijavljenih naslednje število nezgod: OSET Franc in VREŠ Alojz iz elektroplavža, HRVATIČ Jože iz valjarne I, CREŠNAR Jožefa iz livarne I, KUMER Marko iz livarne II in OZIS Frančiška iz stanovanjske enote.

PRI DELU SO SE POŠKODOVALI:

Elektroplavž
KOSIR Stanko (6 let — 1. nezgoda — delovodja Vajdič). S transportnega traku je padel kos rude, ki se mu je odbil od čelade, povzročil pa tak udarec, da mu je zaneslo glavo na rob vibratorja in si je prebil arkado.

METLICAR Ivan (1 leto — 1. nezgoda — delovodja Lavbič). Pri odstranjevanju žlindre z lijaka ponovce mu je tekoče železo brizgnilo po levem očesu.

Jeklarna:
CEPIN Franc (2 leti — 3. nezgoda — delovodja Franulič). Pri izbijanju ingotov iz kokil mu je spodrsnilo in se je udaril s kladivom v gleženj desne noge.

FIRANT Stanko (10 let — 2. nezgoda — delovodja Franulič). Pri izvlačanju ingotov iz kokil je padel in se naslonil z levo roko na vroč ingot.

MESINOVIC Alaga (70 dni — 1. nezgoda — delovodja Franulič). Pri čiščenju dna ponovce je zapel s krampom žlindro, ki se je utrgala, pri tem pa je padel in se udaril ter opekel na hrbet.

Valjarna I
KRAMPERSEK Rudi (1 leto — 1. nezgoda — delovodja Planko). Z nogo je zadel ob vroče palice, pri tem so se mu vžgale hlače in ga je opeklo pod kolonom leve noge.

JAKUS Nedeljko (1 mesec — 1. nezgoda — delovodja Crnić). Pri delu ga je zaneslo tako, da si je gredico sunil v levo nogo.

CENTRIH Dani (4 leta — 1. nezgoda — delovodja Crnić). Valjana palica je zadela odvodko, se ukrivila in ga opekla nad kolonom leve noge.

SELIC Anton (20 let — 3. nezgoda — delovodja Potrata). Pri rezanju valjanih palic mu je padel odrezek na desno nogo.

Valjarna II
POVALEJ Jože (4 leta — 3. nezgoda — delovodja Perčič). Na poti po delovni površini adjuštaže je stopil na debelejši kamen in si je zvinil desno nogo v gležnju.

Jeklovlek
GOBEC Alojz (5 let — 1. nezgoda — delovodja Kolar). Pri dodajanju paličastega jekla v ravnalni stroj je zadel z roko ob oster rob žice in se urezal na podlaket desne roke.

Kalibrirni oddelek

KOLAR Alojz (18 mesecev — 1. nezgoda — delovodja Cizelj). Pri menjanju hitrosti skobelnega stroja ga je stisnilo vodilo na prstiju za dlan leve roke.

Livarna I

VARJACIĆ Dragotin (7 dni — 2. nezgoda — delovodja Urleb). Pri zapiranju vrat na železni ladji, ga je stisnilo za mezinice desne roke.

KUZNER Franc (2 meseca — 1. nezgoda — delovodja Štefančič). Pri prenašanju okvirja livne čaše se je spotaknil in mu je padel okvir na prstane desne roke.

KOTNIK Karel (3 leta — 1. nezgoda — delovodja Lešnik). Pri potiskanju prekucnika mu je spodrsnilo in je z lastno težo udaril po odbijaču prekucnika.

Livarna II

POPOVIĆ Milenko (3 mesece — 1. nezgoda — delovodja Junger). Pri brušenju ulitkov se je razletela brusilna plošča in mu poškodovala levi del obraza. Brusilni stroj je bil brez ščitnika.

VREŽE Jože (19 mesecev — 1. nezgoda — delovodja Bobera). Vlivanju forme z aluminijem je formo raztrgalo in ga opeklo po sprednji strani goleni obeh nog.

PLANKO Blaž (15 let — 3. nezgoda — delovodja Krajšek). Pri zapenjanju ulitka s kavljem na verigo žerjava mu je zdrsnilo in ga stisnilo za kazalec leve roke.

Obdelovalnica valjev

PLATOVŠEK Božo (1 leto — 1. nezgoda — delovodja Ulaga). Od blizu je pogledal kako reže nož, pri tem pa mu je priletel drobec v oko.

Mehanična delavnica

SELIC Jakob (12 let — 2. nezgoda — delovodja Knaflic). Pri ročnem brušenju iz vrtine je zaradi hitrega odmika roke zadel ob nož v suportu in se ranil na desno roko.

Promet

KAJTA Jože (15 let — 4. nezgoda — delovodja Skale). Pri nameščanju dvigalke ga je udarila ročica in mu poškodovala hrbtno stran desne roke.

Ekspedit

OTOREPEC Jože (20 let — 2. nezgoda — delovodja Ocvirk). Pri nakladanju osi na kamion je sodelavec prehitro spustil os, ki mu je padla na nogo.

URŠIĆ Franc (17 let — 3. nezgoda — delovodja Ocvirk). Pri nameščanju verige na kavlje nosilne plošče je žerjavovodja dvignil breme in ga stisnil za kazalec desne roke.

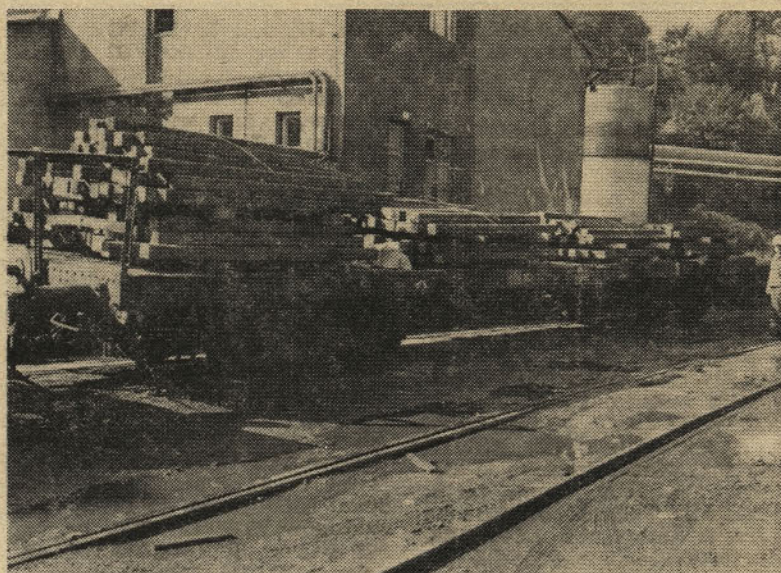
Stanovanjska enota

SKORNIK Marija (5 let — 1. nezgoda — delovodja Gračner). Pri pometanju šmeti na smetišničo se je vrezala na kosu stekla.

Ostalo

ZAGAJŠEK Franc (6 mesecev 1. nezgoda — delovodja Šošarič). Na poti v skladišče je stopil na grodelj in si zvinil desno nogo v gležnju.

Nepravilno nalaganje

Nosilnost tega vagona je 36 ton. Naložili so ga s 70 tonami gredic; od tega več kot polovica tovora na eni kolesni dvojici. Posledica: zlom medkolesnega nosilca in vilic

Nosilnost vagona je 15 ton. Naloženo preko 30 ton. Valjana palica štrli več kot 2 m čez rob. Pri obeh slikah lahko vprašamo: »Kam to pelje?«

Iz dnevnika amaterskega gledališča »ŽELEZAR«

Kot smo že omenili, so se naši gledališčniki »potepali« po SR Srbiji. Z »Veroniko Deseniško«, tragedijo Otona Zupančiča, so gostovali v Kruševcu in Paračinu.

Kljub jezikovni pregradi so gledalci v obeh mestih predstavo budno spremljali in izvajalce nagradili z burnim aplavzom. Strokovne ocene, izrečene po predstavah in napisane v srbskih časopisih potrjujejo visoko umetniško raven uprizoritve.

Amatersko gledališče vabi vse, ki se želijo vključiti v njegove vrste, vse, ki imajo veselje do gledališkega nastopanja, da se javijo tovarišu Ivačiću, telefon 335. V amaterskih vrstah so vsi ljubitelji gledališča dobrodošli.

Naše najmlajše bo tudi letos obiskal Dedek mrz. Gledališče že pripravlja svoj delež novoletnega darila: ljubko igrico »Rdeča kapica in Dedek mrz«.

ŠTORSKI ŽELEZAR. Glasilo delovnega kolektiva Železarne Store — Izhaja vsak mesec — Odgovorni in glavni urednik ing. Stane Ocvirk — Pomočnik urednika Rudolf Uršič — Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (St. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO, kemična in grafična industrija Celje.

KADROVSKE VESTI

V mesecu oktobru so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe.

Iz JLA so se vrnil:

ŠCUREK Božidar, elektroinženir, pripravnik iz kadrovske splošnega sektorja.

Novi člani naše organizacije združenega dela:

RADŠE Silva, KV prodajalka in SUSTER Cvetka, KV prodajalka iz finančnega sektorja; IVANUSA Olga, KV prodajalka in MAROLT Boris, dipl. ing. strojništva iz sektorja za novogradnje; PUCAREVIČ Živanka, elektrotehnik, pripravnik v kadrovske sektorju; SADOVSKI Jelena, KV natakarica iz gostinske enote; ROMIH Karolina, administratorka iz tajništva organov upravljanja; PFAJFAR Tatjana, medicinska sestra iz ambulante; LOKOŠEK Peter, skladiščnik iz skladišča nabave; LAUBIČ Jožef, NK delavec, DENIČ Radislav, NK delavec, BRKIC Pero, NK delavec, vsi iz valjarne I; ŠTUS Anton, NK delavec, NOVAK Božidar, NK delavec, KLADNIK Marjan, NK delavec, JAZBEC Vid, NK delavec, SENICA Ivan, NK delavec in KRISTAN Alojz, NK delavec, vsi iz valjarne II; MIKER Peter, PK strojni kalupar, TADŽIČ Sulejman, NK delavec, LONČINA Velimir, NK delavec, TOLNOJ Dragomir, NK delavec, HANZIČ Veko,

slav, NK delavec, MOTOH Alojz, NK delavec, MIRKOVIČ Jablan, NK delavec, RAMADANI Ferat, NK delavec in KRPEŽ Antun, NK delavec, vsi iz livarne I; HORVAT Mladen, NK delavec in ŠPACAPAN Stanko, PK strugar iz obdelovalnice valjev; VODIŠEK Franc, NK delavec iz obdelovalnice litine; PAVLOVSKI Blagoj, NK delavec iz jeklarne II; RADMANOVIČ Dragan, NK delavec, RADMANOVIČ Mičo, NK delavec, HAJNSEK Janez, PK strojni kalupar, BALAŽ Šandor, NK delavec, VUJNOVIČ Bogdan, PK ključavničar, VAJDA Janoš, NK delavec, VESELINOVIČ Milorad, NK delavec, RASTOVIČ Ilija, NK delavec, MIFTARI Sadik, NK delavec, vsi iz livarne II; URLEB Ivan, NK delavec iz mehanične delavnice; KOSTADINOV Trajan, NK delavec, SEMENIČ Jožef, NK delavec, KUZMANOVIČ Milivoje, NK delavec, STERANOVIČ Dragomir, NK mizar, vsi iz elektroplavža; KOCMAN Veljko, KV avtomehanic iz OTK; AMON Emil, KV avtoelektrikar in DROBNE Radoslav, KV ključavničar iz elektroobrata; DJANIČ Ivan, NK delavec in LJUBOVIČ Ilija, NK delavec iz ekspedita.

Vsem želimo prijetno počutje med nami!

Po lastni želji sta odšla iz delovne organizacije:

ni bilo malo. Pa vendar je našel še vedno čas za športno udeleževanje in štorski nogometaši so ga šteli med najzvestejše in najpožrtvovalnejše člane. V hrupni vsakdanjosti so skromni ljudje komaj zaznavni v vseh svojih odlikah, ob neprizanesljivi smrti pa vznikne lik takega tovariša v vsej širini, ob takim žalostnem dogodku prodre zavest in spoznanje, kaj smo izgubili z nedoumljivo krutostjo življenjskih zakonov. Če živi dober delavec od vsega začetka svoje zaposlitve v enem kolektivu, ga spoznajo z vseh strani, če se z njimi udeležuje tudi izven podjetja, potem je nepogrešljiv. Če pa je poleg tega še vzoren družinski oče, pridobi še bolj na ugledu. Kristijan je ves živel za svojo družino, zadovoljen in srečen je dočkal, da sta prišli hčerki do kruha, zdaj je bil že srečen dedek. Tako v mehanični delavnici, kot pozneje v elektrodelavnici je bil cenjen kot požrtvovalen delavec, saj je bil pred leti med pohvaljenimi in med udarniki, pač pravi predstavnik delavskega razreda. Toda njegov plemenit značaj je prišel do izraza še bolj med najbolj discipliniranimi gasilci in še posebej med darovalci krvi. Trikratno količino svoje krvi je daroval za ponesrečence, bolnike in porodnice, dvaintridesetkrat je daroval kri. Tako se je vpisal med najbolj plemenite občane naše občine. Med zidaki naše nove družbene in socialne zgradbe je tudi zidak z njegovim imenom, z njegovim prispevkom za graditev novega, lepšega, boljšega, pravičnejšega. Omahnil je v 46. letu svojega plodnega življenja, po 28 letih garanja med sodelavci. Njegov lik vzornega delavca bo ostal med nami kot vzgled vztrajnosti in požrtvovalnosti.

KRISTIJAN ROZMAN

Grozljiva nesreča pri Šmarju je terjala naknadno še eno žrtev, izgubili smo še enega dobrega sodelavca iz elektroobrata. Kljub prizadevanjem zdravnikov, da ga ohranijo pri življenju je v ljubljanski bolnišnici preminil.

To je še ena izguba, ki jo bo težko preboleti. Zakaj Rozman Kristijan je spadal med najstarejše delavce kolektiva po svojem delovnem stažu, po svoji prizadevnosti pa med najmarljivejše in najzanesljivejše, med tiste, ki se niso ustrašili nobenega napora in rizika, kadar so stale pred njegovim ožjim kolektivom težke in odgovorne naloge. Bil je član ugledne štorske delavske družine, zelo skromen, delaven, dober tovariš, ki je ves živel za svoje dolžnosti, obveznosti, skrbi, ki jih

GRIL Peter, KV strojni ključavničar iz elektroobrata in REMŠKAR Janez, elektro inženir iz merilne službe.

Sporazumno z delovno organizacijo je odšla:

PLANKO Ana, NK delavka iz komunale.

Samovoljno so zapustili delovno organizacijo:

GRADINAC Lazar, NK delavec iz elektroplavža; BANAI Ištvan, NK delavec iz jeklarne II; SIKOŠEK Roman, PK strugar iz prometa; MEHLE Ivan, NK delavec iz livarne sive litine, ČIZMIČ Džemal, PK elektrovarilec iz jeklarne; VARJACIČ Dragutin, NK delavec iz livarne valjev; ŠKOBBERNE Jože, PK strugar iz obdelovalnice valjev; IGNJATOVIČ Stojan, NK delavec iz livarne valjev; ROZMAN Vlado, KV klepar iz elektroobrata; SELIČ Rudolf, NK delavec iz livarne valjev; SARČEVIČ Ratko, NK delavec iz valjarne I, HEKA Djuro, NK delavec iz livarne sive litine; VEBER Stefan, KV delavec iz elektroobrata; KUKIČ Mane, NK delavec iz jeklarne II, HORAK Alojz, KV livar iz livarne valjev; ŽLOF Marjan, NK delavec iz livarne sive litine; ŽNIDAREC Viktor, NK delavec iz livarne valjev; CENE Vladimir, PK orodjar iz obdelovalnice valjev.

Na novo življenjsko pot so stopili:

ROMIH Marjan iz elektroobrata, ŠKORC Mirko iz mehanične delavnice, PUŠNIK Karl iz ekonomsko-organizacijskega sektorja in MĻAKAR Pavla iz finančnega sektorja.

Vsem želimo mnogo družinske sreče!

Naraščaj v družini so dobili:

IVACIČ Zdravko iz tajništva organov upravljanja, KOŠIR Peter iz konstrukcijskega biroja, BOLE Marko iz komunale, KOROSEC Boris iz kalibrirnice, ŽUČKO Stanko iz livarne I, KRAMPERSK Matija iz jeklarne I, GRADIČ Alojz iz ekspedita, LADSTETER Eli iz obdelovalnice in LADSTETER Bernarda iz mehanske obdelave, HOJNIK Marjan iz obdelovalnice litine, VODIŠEK Anton iz obdelovalnice litine, JAZBINSEK Slavko iz jeklarne II, PALMIČ Davor iz vzdrževanja, ARH Jože iz mehanične delavnice in REZAR Janez iz mehanične delavnice.

Vsem iskreno čestitamo!

KOŘENT JOŽE, pripravnik v kadrovske-splošnem sektorju, je kot redni slušatelj 30. 10. 1974 zaključil študij oziroma diplomiral na elektrotehniški fakulteti v Ljubljani in si pridobil naslov »dipl. ing. elektrotehnik«.

Iskreno čestitamo!

V mesecu septembru in oktobru so se komisije za kršitve delovnih obveznosti pri TOZD I, TOZD — Družbena prehrana in gostinstvo in TOZD — Energetika sestale 3-krat in obravnavale 15 primerov kršitev delovnih obveznosti.

HUJE SO PREKRŠILI DELOVNO OBVEZNOST

Kaznovani z javnim opominom:

1. GOLEŽ HINKO, valjarna I: dne 17. 9. 1974 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.
2. MĻAKAR JOŽE, jeklarne I: dne 3. 7., 6. 7., 9. 7. 1974 odklonil delo; 5. 7. 1974 malomarno opravljanje dela s posledico materialne škode — javni opomin.
3. ROMIH Franc, jeklarne I: dne 5. 7. 1974 grob izpad zoper skupinovodjo — javni opomin.

Iz pravne pisarne

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

VLADISLAVA KĻAJNŠEKA

se iskreno zahvaljujemo sindikalni podružnici Železarne Štore, organizaciji zveze borcev in sodelavcem za podarjeni venec.

Posebna zahvala govornikom tov. Plavštajnerju in tov. Štefančiču za poslovilne besede, godbi na pihala in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Vsem skupaj še enkrat prav lepa hvala.

Zalujoča žena Pavla
sin Vojko in hčerka
Manja

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega brata in sina

KARLA OJSTERŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti v mnogo prerani grob, darovali cvetje in nam izrekli sožalje.

Najlepša hvala sindikalnemu odboru, godbi na pihala ter sodelavcem elektro obrata, ki so njegov spomin počastili s tako številno udeležbo na pogrebu.

Posebno pa se zahvaljujemo tov. Stanetu Ivanšku za poslovilne besede ob odprtem grobu ter tov. Jožetu Gobcu za pomoč pri organizaciji pogreba.

Zalujoči oče ter
bratje in sestri

ZAHVALA

Ob bridki izgubi ljubega moža, brata, očeta in starega očeta

KRISTIJANA ROZMANA

se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje in ga v tako lepem številu pospremili do njegovega preranega groba.

Iskrena hvala tov. Krumpaku in tov. Zupancu za poslovilne besede ob odprtem grobu. Posebno zahvalo smo dolžni tov. Krumpaku in gasilcem za pomoč in izkazano zadnjo čast, enako tudi godbi na pihala. Enako se zahvaljujemo ustanovalcem za izrečeno sožalje in darovani venec, posebno pa še družini Grajžl za nudo pomoč.

Zalujoča žena, hčerki
z družinama, sestra in
brat z družinama.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi mame in očeta

DERŽIČEVIH

iz Dobove se iskreno zahvaljujemo delavcem gostinske enote Železarne Štore, delavcem Doma učencev in delavcem Šolskega industrijskega centra Štore za vso požrtvovalnost in sočustvanje v težkih trenutkih.

Zalujoči hčerki z
družinama in sin

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta, starega ata in dedka

JANEZA HABJANA

se vsem, ki so mu darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti iskreno zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo najbližjim sosedom za izkazano pomoč in sodelavcem livarne II za spremstvo do zadnjega doma.

Vsem še enkrat najlepša hvala!
Zalujoči otroci
z družinami